

ŠTEVILKA 6 JUNIJ 2019

SV REVIJA

REGIJSKE VAJE 2019
V SLOVENIJI

4 AKTUALNO

ZA DELO V SLOVENSKI VOJSKI RAZPISALI 230 ŠTIPENDIJ

6 INTERVJU

REGIJSKE VAJE SO BILE DOBRO SPREJETE IN ZANIMIVE ZA LOKALNO OKOLJE

10 IZPOSTAVLJAMO

PREDSTAVILI POMEMBNEJŠE AKTIVNOSTI MO V LUKSEMBURGU ZUNANJI IN OBRAMBNI MINISTRI EU 29 LET OD OBLIKOVANJA MSNZ

13 VIDELI SMO

KONTROLORJI ZDRUŽENIH OGNJEV URILI POSTOPKE V ZAHTEVNIH RAZMERAH ZVEZDNI VITEZ VAROVAL NEBO NAD SLOVENIJO LOGISTIČNA BRIGADA SV USPEŠNO PODPRLA REGIJSKE VAJE 2019

24 IZ NAŠIH ENOT

HELIKOPTERSKE POSADKE SO SE URILE NA ČEŠKEM SOKOLI PRAZNOVALI SVOJ DAN NA VAJI PREVERJALI DELOVANJE OB LETALSKI NESREČI NA TLEH VOJAŠKI NAVDUŠENCI ZAVZELI DIVAŠKO LETALIŠČE SEMINAR VODITELJSTVA ZA MAKEDONSKÉ PODČASTNIKE SLOVENIJA GOSTILA UPORABNIKE SISTEMA SPIKE

25 OBJAVE MINISTRSTVA ZA OBRAMBO**40 OBRAZI**

ZLATA STRELSKA VRVICA, NAGRADA ZA USPEŠNO TRENIRANJE O POMENU POZORNOSTI NA ZNAKE RADIKALIZACIJE PRI POSAMEZNIKIH

41 SPREMLJAMO**42 IZ VOJAŠKE ZGODOVINE**

MEDALIJA ZA HRABROST OD CESARJA JOŽEFA II. DO KARLA I.

44 PREŽIVETJE

ODBOJNIKI TOPLOTE

45 ŠPORT V VOJSKI

KLJUB VSEM ZMAGAM NAJDE VELIKO ŠPORTNIH IZZIVOV

48 BRALNA ZNAČKA

MAISTROVA BRALNA ZNAČKA 2019

49 SPODBUDNA MISEL

TO JE V TVOJIH ROKAH!

49 PREBRALI SMO

RAY E. ZINCK: ZADNJI POLET »MAGGIEJINI HLAČK«

50 RAZVEDRILLO

NAGRADNA KRIŽANKA POIŠČI PET RAZLIK

10

18

29

38

13

21

30

45

Slovenska vojska na regijskih vajah

Pred nekaj dnevi so se na ozemlju in v zračnem prostoru Slovenije uspešno končale regijske vaje, ki so od začetka maja potekale pod geslom Močnejši skupaj. Na vajah Takojšen odgovor, Jadranski udar, Zvezdni vitez in Hiter odgovor so se poleg pripadnikov Slovenske vojske urili vojaki iz več kot dvajsetih zavezniških ter partnerskih držav.

Izvedba številnih vadbenih aktivnosti, nastanitev velikega števila vojakov in premik zavezniških enot čez koprsko pristanišče ter slovenska letališča po cestah čez slovensko ozemlje so bili velik izziv za logistiko Slovenske vojske. Za namestitev, oskrbo s prehrano, vodo, gorivo, zdravstveno podporo, vzdrževanje in popravila vojaške tehnike ter spremstvo konvojov med premikom zavezniških sil in še za druge podporne aktivnosti je med regijskimi vajami vsak dan poskrbelo približno 300 pripadnikov iz Logistične brigade SV. To je bila tudi zanje najzahtevnejša in najobširnejša logistična dejavnost v zgodovini Slovenske vojske.

Mednarodne vojaške vaje so priložnost za Slovensko vojsko, ki lahko tako izboljša raven svojih usposobljenosti, pripravljenost in povezanost za delovanje v zavezništvu. Vse to krepi sposobnost za delovanje in odzivanje na varnostne grožnje iz katere koli smeri. Udeležba na mednarodnih vajah tudi omogoča osebno, strokovno, tehnično in taktično povezovanje med pripadniki različnih zavezniških ter partnerskih vojsk.

Slovenska vojska se ne glede na razvito mednarodno dejavnost srečuje z izzivi zlasti na kadrovskem in materialnem področju. Dejstvo je, da sta gospodarska in finančna kriza pustili globoke posledice v njenem delovanju, še zlasti na področju kadrovskega popolnjenja ter opremljanja. Da bi v Slovensko vojsko pritegnili čim več mladih, so na ministrstvu že začeli izvajati nekatere ukrepe za izboljšanje popolnjenja Slovenske vojske. Eden izmed pomembnih korakov v teh prizadevanjih je štipendiranje, s katerim želijo mlade čim bolj navdušiti za vojaški poklic. Ministrstvo za obrambo je za šolsko leto 2019/2020 že februarja razpisalo 230 štipendij za visokošolski študij in srednješolsko izobraževanje.

Marko Pišlar

Za delo v Slovenski vojski razpisali 230 štipendij

Slovenska vojska finančno podpira številne štipendiste že med izobraževanjem. V šolskem in študijskem letu 2019/2020 so razpisali 230 štipendij za študente in dijake, ki jih zanima vojaško poklicno delo. Dijaki in študentje si s tem, ko postanejo štipendisti Ministrstva za obrambo, pravočasno zagotovijo zanimivo zaposlitev, prav tako pa že med šolanjem pridobijo izkušnje, ki jim koristijo na nadaljnji poklicni poti v Slovenski vojski.

Besedilo: Marko Pišlar

Foto: Bruno Toič

200 ŠTIPENDIJ ZA VOJAKE IN 30 ŠTIPENDIJ ZA ČASTNIKE TER VIŠJE VOJAŠKE USLUŽBENCE

Štipendije za delo v Slovenski vojski se podelijo na podlagi javnega natečaja, ki ga Ministrstvo za obrambo objavi na svoji spletni strani in na spletni strani Ministrstva za javno upravo ter v drugih sredstvih javnega obveščanja in informiranja, in sicer najmanj 60 dni pred začetkom novega šolskega leta. Na Ministrstvu za obrambo skrbijo za čim večjo zaposlitev mladih v Slovenski vojski. Tako so februarja objavili javni natečaj za podelitev 200 štipendij kandidatom na srednješolskih in poklicnih izobraževalnih programih za poklic vojaka. Na ministrstvu so ob tem razpisali tudi 30 štipendij za poklic častnika in višjega vojaškega uslužbenca. V javnem natečaju so navedeni še nazivi izobraževalnih programov in smeri, za katere se razpisujejo štipendije, predvideno število prejemnikov, zahtevana dokumentacija in rok za oddajo vloge s podatki, ki so nujni za prijavo. Slovenska vojska v svojih vrstah najbolj potrebuje kandidate, ki študirajo zdravstveno nego, medicino, računalništvo in informatiko, strojništvo, letalstvo, ladijsko strojništvo, elektrotehniko, pomorstvo, navtiko, promet ter kemijo in kemijsko tehnologijo.

NAJVIŠJA ŠTIPENDIJA ZA ŠTUDENTE LAHKO ZNESE TUDI DO 500 EVROV

Na Ministrstvu za obrambo so zaradi dviga zanimanja za štipendije v tem letu spremenili pravilnik o štipendiranju za delo v Slovenski vojski, in sicer so dvignili zneske višine štipendij. Višina štipendije za dijaka tako znaša 25 odstotkov minimalne slovenske plače, študentje pa prejemajo štipendijo v višini 32 odstotkov minimalne slovenske plače. Glede na informativni izračun za leto 2019 je najnižja štipendija za dijake 239 evrov, najvišja 336 evrov, študentje pa prejemajo najmanj 301 evro in največ 399 evrov štipendije na mesec. Štipendija se poveča z dodatki za opravljen letnik, dodatkom na učni uspeh in dodatkom za opravljeno temeljno vojaško strokovno usposabljanje, kar pa ne velja za mladoletne dijake. Štipendija za študente z vsemi dodatki lahko zato doseže tudi do 500 evrov. Roman Kolar

iz Sektorja za vojaške zadeve Ministrstva za obrambo je pojasnil, da je ministrstvo delodajalec, ki daje najvišje štipendije v državi.

KLJUB ŠTEVILU IN VIŠINI ŠTIPENDIJE ZANIMANJE MED MLADIMI NI VELIKO

Do 20. junija so na objavljen razpis prejeli 14 veljavnih vlog za 30 razpisanih štipendij za

študente in le šest vlog za razpisanih 200 štipendij za dijake. Kolar je razložil, da so zato veljavnost razpisa za visoki strokovni študij, ki je bil prvotno odprt do konca aprila, podaljšali do konca junija. Razpis za štipendije za srednješolsko izobraževanje, ki je bil prvotno razpisan do konca avgusta, bodo verjetno podaljšali vse do konca leta. Letošnji razpis je največji v zadnjem desetletju. Leta 2008 je bilo v vojski sklenjenih največ pogodb o štipendiranju, in sicer 173, izmed njih se je 107 štipendistov zaposlilo v stalni sestavi Slovenske vojske. V zadnjih letih je zanimanje mladih za štipendije zelo upadlo. Kolar je omenil, da ministrstvo trenutno daje štipendijo 32 štipendistom, lani so podelili 25 štipendij, predlani pa samo sedem. Z izbranimi prosilci za štipendije, dijaki, ki ob vpisu v prvi letnik srednje šole niso starejši od 18 let, in študenti, ki ob vpisu v prvi letnik višješolskega ter visokošolskega izobraževanja niso starejši od 22 let, bo Ministrstvo za obrambo letos sklenilo pogodbo o štipendiranju. Pogoji za pridobitev štipendije so tudi

ti, da so kandidati telesno in duševno sposobni za delo v vojski ter da nimajo za opravljanje vojaškega dela varnostnih zadržkov. Prav tako je pomembno, da niso bili pravnomočno obsojeni zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in da niso bili obsojeni na nepogojno zaporno kazen za kakšno drugo kaznivo dejanje v trajanju več kot treh mesecev. Prosilec za štipendijo je lahko le državljani Republike Slovenije, ki nima dvojnega državljanstva. Kolar je poudaril, da ne glede na veliko število štipendij in višine štipendij, ki jih omogoča obrambno ministrstvo, zanimanje prosilcev za štipendije med mladimi ni veliko.

OBVEZNOSTI ŠTIPENDISTOV MINISTRSTVA ZA OBRAMBO DRUGAČNE KOT DRUGJE

Glavni razlogi za manjše zanimanje mladih so obveznosti štipendistov do ministrstva, ki so nekoliko drugačne kot drugje. Pogodba o štipendiranju štipendiste obvezuje, da morajo po končanem šolanju ali študiju z ministrstvom

skleniti delovno razmerje za delo v Slovenski vojski najmanj za dvakratni čas prejetanja štipendije. Ob tem se morajo vsaj enkrat udeležiti študentskega vojaškega tabora, ki ga v poletnem času organizira Slovenska vojska, in se izkazati, da so primerni kandidat za poznejšo zaposlitev v Slovenski vojski. Vsi, ki bodo prejeli štipendijo med študijem, pa morajo v tem času opraviti zahtevne selekcijske postopke za Šolo za častnike, kar je pogoj za poznejše izobraževanje in usposabljanje na tej šoli. Kadar selekcije ne opravijo, imajo možnost ponavljanja v naslednji generaciji. Štipendisti morajo ministrstvo med prejetjem štipendije čim prej obvestiti o vseh okoliščinah, ki bi lahko vplivale na štipendijsko razmerje, tako glede varnostnih zadržkov kot zdravstvenega stanja. Če pogodbenih obveznosti ne izpolnijo, se štipendijsko razmerje prekine in posledično morajo v celoti vrniti prejet znesek štipendije. Prav to pa večino kandidatov odvrne od tega, da bi zaprosili za prejetanje štipendije za delo v Slovenski vojski. ■

MINISTRSTVO ŠTIPENDIRA PILOTE IN TUDI DRUGE POKLICE

REGIJSKE VAJE SO BILE DOBRO SPREJETE IN ZANIMIVE ZA LOKALNO OKOLJE

Pogovor s poveljnikom sil Slovenske vojske brigadirjem Milanom Žurmanom

Slovenska vojska bo letos v Sloveniji izvedla deset večjih mednarodnih vojaških vaj, na osemnajstih vadbeneh aktivnostih pa bo sodelovala v tujini. Od 6. maja do 22. junija so se na območju Slovenije izvajale regijske vaje, ki so potekale pod skupnim geslom *Močnejši skupaj*. V okviru letošnjih regijskih vaj so bile izvedene štiri vaje, in sicer Takojšen odgovor, Jadranski udar, Zvezdni vitez in Hiter odgovor. Pripadniki Slovenske vojske so se na vajah urili s pripadniki vojsk iz več kot dvajsetih zavezniških in partnerskih držav s ciljem krepitev usposobljenosti, pripravljenosti in dviga povezljivosti za čim učinkovitejše delovanje pri zagotavljanju svoje obrambe in razvoja mednarodne varnosti ter miru. O poteku regijskih vaj in njihovem pomenu za dvig izurjenosti, pripravljenosti in možnosti za osebno, strokovno, tehnično in taktično povezovanje med zavezniškimi ter partnerskimi vojskami pa več v pogovoru s poveljnikom sil Slovenske vojske brigadirjem Milanom Žurmanom.

Besedilo: Marko Pišlar
Foto: Bruno Toič

Kaj izvedba letošnjih mednarodnih vojaških vaj pomeni za dvig pripravljenosti in usposobljenosti sil Slovenske vojske?

Večje mednarodne vojaške vaje so najboljši približek mogočim okoliščinam vključevanja oboroženih sil v okviru zavezništva. Tovrstne vaje so priložnost za sočasno združeno delovanje rodov in zvrsti ter odličen temelj za urjenje in celovit vpogled v izurjenost enot ter poveljstev. Eden izmed ciljev vseh vaj je vsekakor povezljivost, ki ima poleg materialne vloge še postopkovno in kulturološko. Na vajah sodelujemo skoraj z vsemi poveljstvi in enotami sil Slovenske vojske ter z več ciljnimimi zmogljivostmi SV, kot so deli oziroma moduli bataljonske bojne skupine in Odreda za specialno delovanje, prav tako pa Center za podporo konvojev, Skupina za kontrolo premikov, Role 2 LM, transportni helikopterji in helikopter za medicinsko evakuacijo, transportna četa, vojaška policija, potapljači, vod za uničevanje neeksplozivnih ubojnih sredstev ter še nekatere druge zmogljivosti. Sodelovanje Slovenske vojske na vajah lahko vpliva na izboljšanje izurjenosti in pripravljenosti sil Slovenske vojske.

Vaje, ki jih letos izvaja Slovenska vojska in v katerih sodeluje Slovenija kot Natova članica z zavezniškimi ter partnerskimi vojskami, so vsekakor povezane z zagotavljanjem nacionalne obrambe in kolektivne obrambe v okviru zavezništva v spremenjenih varnostnih izzivih ter grožnjah v svetu. Pod kakšno predpostavko potekajo omenjene vadbene aktivnosti?

Na vajah se uporablja namišljen scenarij OCCASUS, ki je utemeljen na ocenjenih stvarnih grožnjah zoper enakovrednega nasprotnika in predvideva stopnjevanje ukrepov zveze Nato od konzultacij, predvidenih v 4. členu, do aktivacije 5. člena zavezništva.

Slovenska vojska je v preteklih mesecih izvedla štiri večje vaje z udeležbo pripadnikov zavezniških in partnerskih držav z imenom Regijske vaje 2019. Kakšen je bil glavni namen teh vaj, koliko udeležencev je sodelovalo in iz katerih držav so prišli?

Regijske vaje 2019, ki so potekale med 6. majem in 22. junijem, so sestavljale štiri vaje, in sicer Takojšen odgovor, Jadranski udar, Zvezdni vitez in Hiter odgovor. Prva v

seriji je bila vaja Takojšen odgovor 2019, na kateri smo se urili v izvajanju vojaških ukrepov ob aktivaciji 4. člena zavezništva, kar obsega aktivacijo sil in premestitev na zbirna območja, od koder se lahko izvajajo ofenzivne ali defenzivne operacije. Na vaji je sodelovalo skupno 1200 udeležencev iz Slovenske vojske in 2000 pripadnikov iz Združenih držav Amerike, Hrvaške, Črne gore, Severne Makedonije, Italije in Poljske. Tradicionalna vaja kontrolorjev združenih ognjev Jadranski udar 2019 sicer ni spadala med scenarije OCCASUS, vendar je bila časovno in krajevno povezana mednarodna vojaška vaja v organizaciji Slovenske vojske s ciljem urjenja kontrolorjev ter posadk zračnih plovil pri izvajanju neposredne zračne in artilerijske

to Romunija. Zračni premik je s transportnimi letali A400M in C-160 izvajal nemško-nizozemski bataljon s približno 550 pripadniki, podpiralo pa ga je okoli 200 naših pripadnikov.

Kaj pa nekatere druge vaje, ki niso potekale na ozemlju Slovenije?

Zunaj ozemlja Slovenije so naše specialne sile sodelovale na vajah Black Swan in Trojan Footprint, katerih glavni namen je bil uskladiti sodelovanje specialnih in konvencionalnih sil na bojišču. Na vaji je sodelovalo do zdaj največje število pripadnikov Enote za specialno delovanje, bilo jih je okoli 80. Ti so se usposabljali in pripravljali za doseganje ciljev zmogljivosti Slovenske vojske.

Večje mednarodne vojaške vaje so najboljši približek mogočim okoliščinam vključevanja oboroženih sil v okviru zavezništva. Tovrstne vaje so priložnost za sočasno združeno delovanje rodov in zvrsti ter odličen temelj za urjenje in celovit vpogled v izurjenost enot ter poveljstev.

podpore. Ob odprtju vaje smo slovesno predstavili našo novo pridobitev, in sicer simulator za usposabljanje kontrolorjev združenih ognjev v okviru Šole za kontrolorje združenih ognjev (AGOS), ki je rezultat sodelovanja med oboroženimi silami Združenih držav Amerike in Slovenije. Na vaji je sodelovalo približno 700 pripadnikov oboroženih sil iz petindvajsetih Natovih držav oziroma držav članic Partnerstva za mir. 350 pripadnikov je bilo iz Slovenske vojske. Urjenje postopkov je podpiralo šest različnih tipov helikopterjev in osem tipov letal. Na vaji Zvezdni vitez 2019 smo izvajali zračno obrambo vstopnih pristanišč in letališč. Zračno obrambo dolgega dosega so zagotavljali s sistemom Patriot kolegi iz ameriške vojske, pripadniki sil Slovenske vojske pa smo izvajali nadzor zračnega prostora in zračno obrambo s sistemi kratkega dosega Igla. Na vaji je skupno sodelovalo okoli 200 pripadnikov ameriške in približno 100 pripadnikov Slovenske vojske. Na vaji Hiter odgovor 2019 se je skladno z aktivacijo 5. člena izvajala hitra projekcija sil po zraku z zbirnih območij, kot je na primer vojaško letališče v Cerkljah ob Krki, na območje operacij, po tokratnem scenariju je bila

Število mednarodnih vojaških vaj se v primerjavi s preteklimi leti zmanjšuje, povečujeta pa se njihova večplastnost oziroma zahtevnost. Kaj to v resnici pomeni za organizacijo in izvedbo vaj?

To pomeni, da morajo biti vaje temeljiteje pripravljene in usklajene z zunanjimi izvajalci ter tudi to, da presegajo zmogljivosti Slovenske vojske, kar pomeni vpoklice rezervne sestave, zemljišč in vključevanje drugih vplivnih oseb obrambnega sistema, prav tako pa sobivanje s civilnim okoljem med izvajanjem aktivnosti.

Slovenija in Slovenska vojska sta z vajami preverili in preizkusili načrte podpore države gostiteljice in koncept vojaške mobilnosti, saj sta v preteklih dveh mesecih gostili na svojem ozemlju veliko zavezniških in partnerskih vojakov, njihove opreme ter tehnike. Kako je potekala podpora delovanju tujih oboroženih sil na slovenskem ozemlju?

Slovenska vojska je s svojimi zmogljivostmi in brez aktivacije sistema podpore države gostiteljice uspela podpreti vaje z maksimalnim vključevanjem svojih sil, predvsem

Logistične brigade SV. To je potekalo v podpori zavezniških enot, ki so prečkale ozemlje Slovenije, v obliki sprejema na mejnem prehodu, spremstva vojaških konvojev čez ozemlje naše države in predaje konvojev sosednjim državam. Vse to je vključevalo še oskrbo enot z gorivom in zagotavljanje 12-urnega počitka pred nadaljevanjem vožnje. Največji del podpore je potekal v obliki procesa sprejema zavezniških sil oziroma RSOM (Reception, Staging and Onward Movement), ki obsega sprejem materialnih sredstev in pripadnikov, strukturiranje ter pripravo enot za nadaljnja premiki in delovanje. Aktivnost je potekala na ozemlju Slovenije

Pred začetkom vseh vadbenih aktivnosti smo v lokalnih skupnostih organizirali obveščanje za zainteresirano javnost v zvezi z vajami. Vadbene aktivnosti so bile v vseh okoljih dobro sprejete in zanimive za civilno okolje, kar dokazujejo obiski dni odprtih vrat po vojašnicah in vadiščih SV med potekom vaj.

po konceptu, ki je vključeval pet korakov. V okviru prvega dela je potekal sprejem enot in materialnih sredstev v Republiki Sloveniji v Luki Koper in na letališčih. Drugi del koncepta je obsegal združevanje pripadnikov in sredstev v Luki Koper. V naslednjem delu je bil izveden premik iz Luke Koper do Murske Sobote z oskrbovanjem z gorivom v Vojašnici Edvarda Peperka v Ljubljani. V predzadnjem delu sta bili izvedeni prenočitve in logistična podpora v Centru za podporo konvojem, ki smo ga postavili na počivališču ob avtocesti pri Murski Soboti. Zadnji korak pa je obsegal premik iz Centra za podporo konvojem do mejnega prehoda Pince med Republiko Slovenijo in Republiko Madžarsko. Premiki so se izvajali s kopenskimi prevoznimi sredstvi po avtocestnem križu, največ na razdaljah Luka Koper–Ljubljana–Murska Sobota–mejni prehod Pince, kjer je bila izvedena predaja kolon vojaški policiji oboroženih sil Madžarske, ter na smeri mejni prehod Karavanke–Ljubljana–letališče v Cerkljah ob Krki–mejni prehod Obrežje. Manjši del premikov je potekal tudi čez mejne prehode

Fnetiči in Kozina do mejnega prehoda Starod in Jelšane. Vsi premiki so bili nadzirani iz logističnega operativnega centra, ki ga je Logistična brigada SV vzpostavila v Vojašnici Stanislava Požarja v Pivki, konvoje pa so z odliko spremljali naši pripadniki vojaške policije ter skupine za kontrolo premikov. Na področju premikov smo odlično sodelovali tudi s Policijo, DARS in Petrolom.

Vojaške vaje Slovenske vojske so izvedene na različnih lokacijah po Sloveniji, kar pomeni, da ste razbremenili prisotnost vojske v neposredni okolici osrednjega vadišča Slovenske vojske v Pistojni in izbrali nekatere nove lokacije. Za potrebe vaj ste uporabili več civilnih zemljišč. Kakšno je bilo razumevanje oziroma naklonjenost lokalne skupnosti do omenjenih aktivnosti Slovenske vojske in zavezniških ter partnerskih držav? Pred začetkom vseh vadbenih aktivnosti smo v lokalnih skupnostih organizirali obveščanje za zainteresirano javnost v zvezi z vajami. Vadbene aktivnosti so bile v vseh okoljih

dobro sprejete in zanimive za civilno okolje, kar dokazujejo obiski dni odprtih vrat po vojašnicah in vadiščih SV med potekom vaj. Med vajami je na zemljiščih nastalo nekaj škode, z uskladitvijo višine odškodnine z lastniki pa ni bilo težav in so ali še bodo prejeli nadomestilo za povzročeno škodo. Prejeli smo tudi nekaj prijav zaradi povečanega hrupa v Vipavski dolini zaradi letal in helikopterjev. Nanje smo se odzvali tako, da smo v civilno okolje še enkrat poslali obvestilo o tem, kdaj in kje bodo potekale posamezne aktivnosti, ter se za povzročeni hrup opravičili.

Kako uspešno so bili uresničeni cilji, ki ste si jih zastavili z udeležbo in organizacijo letošnjih regijskih vaj? Formalna analiza regijskih vaj še ni bila izvedena, prvi vtisi pa kažejo na to, da so doseženi skupni cilji vseh sodelujočih zaveznic, med katerimi so najvažnejši dvig povezanosti med sodelujočimi oboroženimi silami zveze Nato, urjenje v standardnih postopkih, taktikah, tehnikah in postopkih, preverjanje zmožnosti, izvajanje podpore države gostiteljice

ter organiziranje in izvedba aktivnosti sprejema zavezniških sil oziroma RSOM. Glede ciljev usposabljanja posameznih enot oziroma Poveljstev sil SV pa sem že prepričan, da so na vajah izvedli vse načrtovane in nenačrtovane, tako realne kot vadbene, dogodke z odliko.

Kolikšni bodo stroški izvedbe regijskih vaj za Slovensko vojsko in koliko denarja bodo prispevale sodelujoče zavezniške oziroma partnerske države? Načrtovani stroški izvedbe regijskih vaj za Slovensko vojsko znašajo približno 2,3 milijona evra, sodelujoče zavezniške in partnerske države pa bodo na podlagi sporazumov

Regijske vaje 2019 so bile za sile Slovenske vojske velik izziv, ki smo ga zmogli opraviti samo z nadpovprečno obremenitvijo in zavzetostjo vseh sodelujočih. Našim pripadnicam in pripadnikom stalno sporočam, da moramo vse zastavljene naloge opraviti čim bolj vrhunsko in biti na to ponosni.

in izstavljenih računov za povrnitev logistične oskrbe plačale stroške svojega delovanja. Na podlagi prejetih zahtevkov (SOR – Statement Of Requirements) so bila pred izvedbo vaj načrtovana povračila v višini nekaj manj kot tri milijone evrov. Končni zneski bodo znani po koncu vseh aktivnosti, povezanih z regijskimi vajami in po prejemu vseh računov ter opravljeni analizi.

Naša vojska se v zadnjem obdobju spoprijema s težavami na področju materialnih in kadrovskih virov, kar se nedvomno kaže na nekaterih področjih njenega dela. Ali so načrti oziroma ambicije Slovenske vojske v povezavi s sodelovanjem na mednarodnih vojaških vajah skladni z vsemi zmogljivostmi, ki jih ima vojska na razpolago? Kadrovske in materialne razmere v Slovenski vojski so nam vsem splošno znane. Regijske vaje 2019 so bile za sile Slovenske vojske velik izziv, ki smo ga zmogli opraviti samo z nadpovprečno obremenitvijo in zavzetostjo vseh sodelujočih. Našim pripadnicam in

pripadnikom stalno sporočam, da moramo vse zastavljene naloge opraviti čim bolj vrhunsko in biti na to ponosni. Tako je treba opraviti tudi to nalogo. Vse to dokazuje, da je Slovenska vojska organizacija, vredna zaupanja, s predanimi in odličnimi pripadnicami in pripadniki, ki vsak dan opravlja vse naloge v službi naše domovine Republike Slovenije. Ob tem se še enkrat zahvaljujem sodelujočim pripadnicam in pripadnikom sil Slovenske vojske, ki so na regijskih vajah v procesih načrtovanja, organiziranja, vodenja in izvedbe vrhunsko opravili svoje delo. Zahvaljujem se tudi drugim organizacijam in sodelujočim, ki so na kakršen koli način sodelovali z nami. Ob koncu se želim še posebej zahvaliti našim državljanom in državljanom za podporo, razumevanje in zaupanje v Slovensko vojsko. Vsi se moramo zavedati, da v nemirnem in nepredvidljivem okolju varnost ni samoumevna in da je delovanje Slovenske vojske ter zaveznikov na aktivnostih, kot so bile regijske vaje, nujno za pripravo na kakršno koli mogočo ogrožanje miru in varnosti.

Sile Slovenske vojske bodo tudi v drugi polovici leta izvedle še nekatere vadbene aktivnosti. Nam jih lahko ob koncu pogovora podrobneje predstavite? Pomembnejše letošnje aktivnosti usposabljanja bodo obsegale poveljniško-štabno urjenje poveljstev in štabov sil Slovenske vojske v podporo doseganja končnih operativnih zmogljivosti Poveljstva sil SV v naslednjem letu. Pomembna bo tudi vaja Triglavska zvezda, ki bo obsegala delovanje pehote in helikopterjev v gorah na območju Gorenjske s ciljem integracije pehote in helikopterskih enot za bojevanje v gorah. Poleg tega bomo izvedli usposabljanja zračnih zmogljivosti z zaveznicami v tako imenovanih zračnih tednih (Air Week). Ključni bodo tudi aktivnosti za priprave kontingentov za mednarodne operacije in misije ter izvedba drugih načrtovanih taktičnih vaj ter usposabljanj na vojaških vadiščih in streliščih, vse to seveda s ciljem dviga usposobljenosti ter izboljšanja učinkovitosti sil Slovenske vojske. ■

Predstavili pomembnejše aktivnosti MO

V petek, 14. junija, je na Ministrstvu za obrambo potekala novinarska konferenca, na kateri so minister za obrambo Karl Erjavec, državni sekretar dr. Klemen Grošelj in svetovalec v Kabinetu ministra Boštjan Šefic predstavili najpomembnejše aktivnosti in projekte, ki jih vodstvo ministrstva pospešeno izvaja od začetka mandata. Minister Erjavec je najprej predstavil pomembnejše dejavnosti, v nadaljevanju pa je državni sekretar MO dr. Grošelj predstavil postopke pri pripravi Bele knjige o obrambi. Svetovalec v Kabinetu ministra Šefic je spregovoril o predlogih ukrepov za izboljšanje popolnjenja Slovenske vojske in o dogovoru za urejanje razmerij med obrambnim ministrstvom ter občinami, ki mejijo na osrednje vojaško vadišče v Postojni.

Besedilo: Marko Pišlar

Foto: Bruno Toič

LETA 2021 SE ZA OBRAMBO PREDVIDEVA 1,25 ODSOTKA BDP

Minister Erjavec je v uvodu povedal, da je lani ob vnovičnem prevzemu obrambnega delovnega področja kmalu ugotovil, da sta finančna in gospodarska kriza zaznamovali delovanje Slovenske vojske. Novo vodstvo mora vložiti veliko truda, da bi doseglo zastavljene cilje in stanje v Slovenski vojski izboljšalo na raven, ki jo je dosegalo med njegovim prvim mandatom pred desetimi leti. Ob tem je še posebej izpostavil pomen priprave Bele knjige o obrambi, ki bo natančneje določala, kakšno vojsko želimo, kam se bo usmeril njen nadaljnji razvoj in s kakšnimi sredstvi ter kako vojaški poklic izboljšati ter privabiti mlade. Minister je v zvezi z Belo knjigo o obrambi omenil, da naj bi bila tudi dobra podlaga za prenovo nekaterih drugih strateških doktrinskih dokumentov, kot je Resolucija o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske, še zlasti pa srednjeročnega obrambnega programa. Minister je poudaril, da je bila njegova prva naloga zagotoviti višja sredstva za obrambo. Letos bodo ta znašala 1,05 odstotka, prihodnje leto 1,15 odstotka, leta 2021 pa predvidoma 1,25 odstotka BDP. Med pomembnejšimi aktivnostmi ministrstva je Erjavec izpostavil prizadevanja za ustrezno kadrovske populnitev Slovenske vojske.

KONEC JUNIJA BO OSNUTEK BELE KNJIGE O OBRAMBI POSLAN V JAVNO RAZPRAVO

Državni sekretar MO dr. Grošelj je predstavil projekt priprave Bele knjige o obrambi. Omenil je, da bo konec junija njen osnutek že primeren za javno razpravo. Dodal je še, da se je med procesom nastajanja knjige, ki se je nekoliko zavlekel, pokazala potreba po skupni viziji razvoja obrambnega sistema. Priprava dokumenta je pokazala, da bo treba prihodnji razvoj Slovenske vojske načrtovati z vidika razpoložljivih virov. Bela knjiga o obrambi bo po njegovih besedah podrobneje opredelila raven ambicij, načrtovani obseg in strukturo Slovenske vojske ter njen prihodnji razvoj, prav tako pa časovne okvire za doseganje zastavljenih ciljev. Odgovorila bo na vprašanje, kako doseči ciljne zmogljivosti in kdaj, vse to tudi z vidika obsega ter strukture Slovenske vojske, pri čemer so pisci upoštevali pretekle izkušnje in jih primerjali s tistimi v nekaterih drugih državah. Dr. Grošelj je omenil, da so razlike precej velike, saj Slovenska vojska nikoli ni dosegla ciljnih struktur. Po njegovih zagotovilih so za izhodišče za razpravo vzele stvarne številke. Tudi pozneje bo treba ohraniti realnost načrtovanja,

saj se cilji in razpoložljivi viri ne smejo preveč razhajati. Ob koncu je omenil, da Bela knjiga o obrambi odraža celovit pristop k obrambi in obrambnemu sistemu.

SPREJELI ŽE VEČ UKREPOV ZA IZBOLJŠANJE POPOLNJEVANJA SV

Svetovalec v Kabinetu ministra Šefic je na začetku predstavil predloge ukrepov za izboljšanje popolnjenja Slovenske vojske. Kot je pojasnil, se delovna skupina, ki jo vodi, ukvarja s petimi področji dela, in sicer z vstopom v Slovensko vojsko, zadrževanjem kadra, izstopom iz vojske, promocijo vojaškega poklica in pridobivanjem kadra. Omenil je, da morajo biti vsi ti ukrepi združljivi in se dopolnjevati. Naloga skupine je, da natančno opredeli način izvajanja ukrepov in predvidi finančne ter druge posledice sprejetih ukrepov, pri čemer so pri delu racionalni in načrtno izkoriščajo vse vire, ki jih imajo na voljo znotraj obrambnega sistema. Med sprejetimi ukrepi, ki se nanašajo na vstop v Slovensko vojsko, je Šefic izpostavil, da želijo poenostaviti in skrajšati notranje postopke od trenutka, ko se nekdo želi pridružiti vojski, pa do izdaje odločbe. Roki se trenutno gibljejo med 90 in 100 dnevi, kar pa naj bi se skrajšali na 45 dni. Pomembno področje je tudi populacija, ki jo želijo vključiti v Slovensko vojsko. Kot je poudaril Šefic, razmišljajo o tem, ali omogočiti vstop v sistem vsem, ki dopolnijo 18 let, jih usposobiti za vojaški poklic in jim pozneje morda pomagati pri pridobivanju ustrezne izobrazbe. Pomemben vidik zadrževanja kadra so po njegovih besedah plače. Ob tem je omenil, da kandidate

za Slovensko vojsko pridobivajo na trgu delovne sile, čemur se je treba ustrezno prilagoditi. Prav tako načrtujejo spremembo uredbe o nagrajevanju, ki bi moralo biti bolj stimulativno. Izpostavil je tudi pomen ugodnosti, pri čemer bodo poudarili predvsem zdravstveno oskrbo, reševanje stanovanjske problematike, socialna vprašanja in druga področja. Šefic je omenil, da na področju izstopa iz Slovenske vojske bistveno spreminjajo postopke izstopa. Iz nekajmesečnega obdobja seznanjanja pripadnikov z možnostmi nadaljevanja poklicne poti želijo to obdobje podaljšati na tri leta. Pri tem je izpostavil, da so že uredili možnost prehoda iz Slovenske vojske v druge državne organe in prenos vseh napredovanj, ki so jih dosegli v vojaškem sistemu. Izboljšati pa želijo tudi ureditev na področju odpravnin, prav tako si želijo izplačevati rente. Šefic je omenil, da razmišljajo tudi o tem, da bi specialistom iz Slovenske vojske s posebnim znanjem omogočili ostati v sistemu tudi po dopolnjenem 45. letu starosti ob izkazanem obojestranskem interesu in izpolnjevanju vseh pogojev. Na področju promocije vojaškega poklica se osredotočajo zlasti na mlade in njihove starše. Šefic je razložil, da želijo za pridobivanje novega kadra v Slovensko vojsko oblikovati posebno skupino, ki bo na voljo vsem, ki jih zanima pridružitve vojski.

Z LOKALNIMI SKUPNOSTMI POTEKA KONSTRUKTIVEN DIALOG

V povezavi z delom druge delovne skupine za urejanje razmerij med Ministrstvom za obrambo in občinami, ki mejijo na osrednje vadišče

Slovenske vojske v Postojni, je Šefic izpostavil glavni cilj, da bi Slovenski vojski zagotovili nemoteno izvajanje vseh aktivnosti, ki so nujne za njeno usposobljenost. V dogovoru z lokalnimi skupnostmi želijo doseči, da bo lahko Slovenska vojska nemoteno izvajala svoje aktivnosti, hkrati pa bo čim manj posegala v življenje lokalnih prebivalcev. Šefic je izpostavil ustrezne izravnave in vzpostavitev zaupanja pri izpolnjevanju skupnih ciljev. S sodelovanjem z lokalnimi skupnostmi je zadovoljen, kar se kaže tudi v tem, da je ministrstvo že podpisalo dodatek k dogovoru o sodelovanju glede sofinanciranja v obnovo in posodobitev lokalne javne infrastrukture z Občino Pivka ter Občino Ilirska Bistrica. Glede sodelovanja z Občino Postojna poteka konstruktiven dialog, na podlagi katerega bodo lahko odgovorili na vsa vprašanja. Na zadnjem sestanku so opredelili tri pomembnejša področja, ki jih morajo rešiti do jeseni. Šefic je prepričan, da bodo na podlagi pogovorov našli ustrezne rešitve, ki bodo sprejemljive tako za Slovensko vojsko kot lokalno skupnost. ■

V Luksemburgu zunanji in obrambni ministri EU

V Luksemburgu so potekala 17. junija skupna zasedanja zunanjih in obrambnih ministrov v okviru Sveta EU za zunanje zadeve (FAC). Srečanja se je poleg zunanjega ministra dr. Mirana Cerarja udeležil državni sekretar Ministrstva za obrambo mag. Miloš Bizjak.

Besedilo: SSK
Foto: www.consilium.europa.eu

Skupno zasedanje zunanjih in obrambnih ministrov je bilo namenjeno razpravi o doseženem napredku v zvezi z izvajanjem globalne strategije EU (EUGS). Ministri so ocenili dosedanje izvajanje strategije, njen napredek in možnosti za nadaljnji razvoj. Sprejeli so sklepe sveta o varnosti in obrambi, ki omogočajo pregled napredka na posameznih področjih evropske varnosti in obrambe vse od sprejetja globalne strategije leta 2016. Tretje leto uvajanja EUGS dokazuje, da je strateška vizija uspešna, pri čemer je posebej opazen napredek na področju varnosti in obrambe. To pomeni, da je EU do varnosti odgovornejša. Strategija naveda, da so bili na tem področju doseženi zgodovinski koraki. Kot primer je bil predstavljen napredek na področju novih varnostno-obrambnih pobud EU.

Ministri so v sprejetih sklepih glede stalnega strukturnega sodelovanja (PESCO) pozdravili zaključek prvega letnega cikla in napredek držav članic pri uresničevanju bolj zavezujočih meril nacionalnih izvedbenih načrtov PESCO. Slovenija je ocenila pozitivno napre-

dek pri uvedbi EUGS, ob tem pa se je zavzela za krepitev pravega strateškega partnerstva med EU in Natom. Podprla je nadaljnje poglobljanje praktičnega sodelovanja v okviru novih predlogov, še posebno razvijanje sodelovanja s partnerskimi državami, zlasti na Zahodnem Balkanu. ■

29 let od oblikovanja MSNZ

V torek, 11. junija, je v športni dvorani v Vojašnici Edvarda Peperka v Ljubljani potekala slovesnost ob 29. obletnici oblikovanja Manevrske strukture narodne zaščite (MSNZ). Zbrane sta nagovorila državni sekretar na Ministrstvu za obrambo dr. Klemen Grošelj in državna sekretarka na Ministrstvu za notranje zadeve mag. Melita Šinkovec.

Besedilo: SSK
Foto: Bruno Toič

Državni sekretar dr. Grošelj je v svojem govoru najprej spomnil na dogajanje konec osemdesetih let prejšnjega stoletja. Takrat se je v Evropi in svetu končevala hladna vojna, z razvojem demokratičnih procesov v nekdanjem vzhodnem bloku in padcem berlinskega zidu pa se je izoblikovala zgodovinska priložnost tudi za našo državo. Prišel je čas za demokratizacijo družbe in oblikovanje samostojne ter neodvisne slovenske države, ki si jo je želelo že več generacij naših prednikov. Pomembno vlogo v teh za slovensko državo in narod zgodovinskih časih je imel projekt oblikovanja MSNZ spomladi leta 1990. Državni sekretar je poudaril, da je šlo za projekt, ki je oznanil začetek slovenskega vojaškega osamosvajanja in omogočil ne samo osamosvojitve, temveč tudi preživetje nastajajoče slovenske države. Projekt se je zgodovinsko in simbolno končal z oblikovanjem Slovenske vojske.

Dr. Grošelj se je v nadaljevanju zahvalil vsem organizatorjem MSNZ za domoljubje, pogum in pripravljenost, da so s svojim delom, odgovornostjo in odločnostjo pomagali ustvariti slovensko državo.

Tudi državna sekretarka na Ministrstvu za notranje zadeve mag. Melita Šinkovec je poudarila, da je bil nastanek MSNZ eden izmed odločilnih korakov na poti k uresničitvi dolgoletnih sanj o samostojni državi. Zahvalila se je pripadnikom MSNZ in veteranom ter veteranom vojne za Slovenijo, ki so z narodnozavednimi in častnimi dejanji zavarovali politične odločitve o samostojnosti Slovenije. Tako so postavili trdne in močne državne temelje ter državljanom omogočili življenje v samostojni Republiki Sloveniji. ■

KONTROLORJI ZDRUŽENIH OGNJEV URILI POSTOPKE V ZAHTEVNIH RAZMERAH

Besedilo: Jerneja Grmadnik
Foto: Bruno Toič

V začetku junija je v Sloveniji že osmo leto zapored potekala mednarodna vojaška vaja **Jadranski udar**. Slovenska vojska je na vaji v sodelovanju s 25 zavezniki in partnerskimi državami ter ob podpori vojaškega letalstva izvedla usposabljanja kontrolorjev združenih ognjev na šestih lokacijah. Posebnost letošnje vaje je bilo urjenje na novem taktičnem simulatorju v Cerkljah ob Krki. Vajo je organiziral in jo ob podpori različnih enot Slovenske vojske izvedel 15. polk vojaškega letalstva. Poveljnik 15. PVL in vodja vaje polkovnik Bojan Breclj je ob koncu poudaril pomen izmenjevanja znanja in izkušenj med oboroženimi silami držav Nata in partnerskimi državami ter upoštevanje standardov pri izvajanju nalog.

Vaja **Jadranski udar** 2019 je potekala med 31. majem in 8. junijem na osrednjem vadišču Slovenske vojske na Počku, na območjih občin Radeče, Novo mesto in Vipava ter na širšem območju Kamniško-Savinjskih Alp. Šesta delovna točka je bila na novem taktičnem simulatorju za usposabljanje kontrolorjev združenih ognjev v Cerkljah ob Krki. Na mednarodni vojaški vaji, ki je bila del regijskih vaj, je sodelovalo 350 pripadnikov, vseh udeležencev pa je bilo več kot 700. Poleg pripadnikov Slovenske vojske so sodelovali še pripadniki oboroženih sil Albanije, Avstrije, Belgije, Bosne in Hercegovine, Češke, Črne gore, Danske, Estonije, Francije, Hrvaške, Irske, Italije, Kanade, Latvije, Litve, Madžarske, Nemčije, Nizozemske, Poljske, Romunije, Severne Makedonije, Slovaške, Španije, Turčije, Velike Britanije in Združenih držav Amerike. Že tretje leto zapored so kot opazovalci sodelovali pripadniki zračnega operativnega centra iz Poggia Renatica, ki spada k poveljstvu evropskih Natovih zračnih sil.

Čeprav je osrednji namen vaje urjenje postopkov kontrolorjev združenih ognjev, so izkušnje pridobivali tudi poveljniki čet, načrtovalci združenih ognjev in posadke strelnih platform kopenskih ter zračnih enot. Pri zračni podpori je sodelovalo 35 domačih in tujih letalnikov, na primer helikopterji Bell 206, Bell 412 in Bell OH-58, Cougar AS AL 532 in Mi 24 ter vojaška letala tipa Pilatus PC-9, Pilatus PC-7, Lear Jet, Aero L-159, Tornado, SAAB JAS 39 Gripen in AMX. Letalniki so v podporo usposabljanju kontrolorjev združenih ognjev vzletali z letališč v Cerkljah ob Krki in na Brniku, zavezniška letala hrvaški Pilatus PC-9, italijanska AMX in Tornado ter madžarski SAAB JAS 39 Gripen pa so vajo podpirala z matičnih letališč.

VEZNI ČLEN MED LETALSTVOM IN PEHOTO

Naloga kontrolorja združenih ognjev (*angl.* JTAC – Joint Terminal Attack Controller) je poveljniku na terenu svetovati o uporabi zračne ognjene podpore pa tudi minometne,

OBOROŽEVANJE
LETAL V CERKLJAH
OB KRKI

Foto: Goran Krošelj

artilerijske ali ladijske ognjene podpore. Kontrolor določa tarče, odloča o vrsti oborožitve za napad, obvešča o zadetkih in podobno. Je vezni člen med letalstvom in pehoto, skrbi pa tudi za zaščito svojih sil, saj usmerja ogenj na sovražnikove cilje, medtem ko so prijateljske sile na tleh. Urjenje za pridobitev certifikata je zelo zahtevno, prav tako mora kontrolor združenih ognjev svoje znanje redno vzdrževati in izpopolnjevati, da ga ohrani. **Jadranski udar** je ena izmed osrednjih vaj v evropskem prostoru za urjenje kontrolorjev združenih ognjev, saj je postala v mednarodnem okolju že prepoznavna in uveljavljena. Prav zato je bilo zanimanje drugih oboroženih sil za udeležbo po besedah vodje vaje polkovnika Bojana Breclja veliko: »Od več kot 70 prijaviteljskih ekip smo jih glede na zmožnosti v vajo vključili 48. Pomembno je tudi poudariti, da so se na vaji **Jadranski udar** urili le certificirani kontrolorji združenih ognjev.«

URJENJE V URBANEM OKOLJU, VISOKOGORJU IN NA SIMULATORJU

Scenariji na posameznih delovnih točkah so bili zelo različni, vendar je bil namen ta, da se kontrolorje združenih ognjev v neznanih okoljih izpostavi zahtevnim fizičnim in psihičnim preizkusom. Štabni vodnik Almir Mujčinović, vodja delovnih točk, je povedal: »Na osrednjem vadišču Slovenske vojske so kontrolorjem združenih ognjev ognjeno podporo dajali letalniki, minometi, tanki in topovi. Na delovni točki v Vipavi so vadbenci

SLOVESNOST OB ZAČETKU VAJE

Foto: Goran Krošelj

USPOSABLJANJE KONTROLORJEV NA OBMOČJU OJSTRICE

NA VAJI JE
SODELOVALO
35 RAZLIČNIH
TIPOV LETALNIKOV.

Foto: Goran Krošelj

premagovali poligon z različnimi ovirami, še posebno fizično in psihično zahtevno pa je bilo urjenje na delovni točki v visokogorju. Tam so morale ekipe osvojiti Ojstrico, kar pomeni, da je urjenje potekalo na 2000 metrih nadmorske višine. Kontrolorji so morali poleg zahtevnega premikanja navajati ogenj v okolju, v katerem je težko opisovati teren. Na delovišču v Novem mestu je scenarij vaje potekal v urbanem okolju, scenarij na delovni točki v Radečah pa je obsegal nevtralizacijo območja in zavzetje radijskega oddajnika. Šesta točka je potekala na taktičnem simulatorju za urjenje kontrolorjev združenih ognjev v Cerkljah ob Krki. »Simulator v vrednosti 1,1 milijona ameriških dolarjev, ki ga bodo uporabljali v regionalni šoli za kontrolorje združenih ognjev (AGOS), je bil nabavljen z donacijo ameriških oboroženih sil. Polkovnik Bojan Brečelj je izpostavil pomembnost takšnega urjenja, saj lahko s simulatorjem ustvarjajo razmere za usposabljanje, ki se v realnem življenju zaradi zakonskih in varnostnih omejitev ne morejo zagotoviti, prav tako se lahko na simulatorju uporabljajo sredstva, ki jih na vaji ni bilo, na primer bombniki.

URJENJE NA POČKU POTEKALO OD 7. DO 23. URE

Ekipe Revije Slovenske vojske si je med Jadranskim udarom 2019 ogledala usposabljanje 4. junija. »Na vajah se vsak dan uri devet ekip. Vsaka se usposablja eno uro in ima pri doseganju ciljev na razpolago različne kopenske in zračne sile. Scenariji so takšni, da se kontrolorji združenih ognjev urijo v usmerjanju različnih vrst orožja, letalnikov, minometov, tankov in havbic. Vse ekipe imajo

enake pogoje in na koncu pridobijo podobne izkušnje,« je pojasnil štabni vodnik Miha Mayer, vodja kontrolorjev združenih ognjev na delovni točki na Počku. Pojasnil je, da poskušajo ustvariti na urjenju za vadbence realne okoliščine, pri čemer vključijo tudi zračno podporo in elemente na tleh. Nihče ni že vnaprej seznanjen s scenarijem. »Kontrolorji združenih ognjev zagotavljajo pri uporabi zračne podpore koordinacijo ognjev in njihovo razmejitev, skrbijo, da so zadetki zares natančni in do ciljev učinkoviti ter da se ne zgodi t. i. prijateljski ogenj, zaradi katerega bi lahko izgubili svoje sile. Pilot in kontrolor združenega ognja odločita, katero orožje se uporabi,« je pojasnil vlogo kontrolorjev združenega ognja štabni vodnik Mayer in dodal, da poteka komunikacija v angleščini, saj je za opravljanje tega dela predpisan standard znana angleščine 3332. »Standardov se je treba držati predvsem zaradi varnosti svojih sil na tleh in letalnikov. Čeprav so postopki standardizirani, se zgodijo manjša razhajanja pri tehničnih zadevah in taktikah. Znanje med seboj delimo, se poskušamo poenotiti in se učiti drug od drugega,« je pojasnil štabni vodnik, ko je govoril o povezljivosti med različnimi oboroženimi silami. »Trenutno se pri nas usposabljata dva pripadnika s Slovaške, pripadnik iz Estonije, dva Slovenci in pripadnika ameriških oboroženih sil. Ekipe, ki delajo dopoldne tukaj, se med seboj pomešajo in tako lahko pripadniki različnih oboroženih sil zavezniških ter partnerskih držav delijo izkušnje v mednarodnem okolju in se učijo drug od drugega.«

Vodja izvajanja vaj na Počku je bil podpolkovnik Janez Gaube, poveljnik 152. helikopterske eskadrilje, ki je pojasnil, da so

na dopoldanskem delu vaje sodelovala slovenska in češka vojaška letala, popoldne so usposabljanje kontrolorjev združenih ognjev podpirali še helikopterji iz Avstrije in Madžarske, zvečer pa so sodelovali slovenski Pilatus PC-9 ter nekaj zavezniških helikopterjev. Svojo vlogo vodje delovne točke je opisal tako: »Najtežje je zavarovati poligon na Počku, saj je območje veliko, prav tako pa imamo 35 stražarski mest, ki popolnoma zavarujejo dostope. Pomembno je spremljanje povezav z orožjem, vpetim v vajo, torej povezav zrak-zemlja, zemlja-zemlja. »Če ni zadoščeno vsem varnostnim merilom, orožja ne uporabimo. Skrb za varnost ljudi in okolja je na prvem mestu,« je poudaril podpolkovnik Janez Gaube in dodal, da poteka usposabljanje na Počku vsak dan od 7. do 23. ure, vajo pa poleg 15. PVL podpirajo še druge enote Slovenske vojske. V dajanje ognjene podpore na tleh so bili tako vključeni Bateriji za ognjeno podporo 1. in 72. brigade z minometi 120 milimetrov in top havbicama 155 milimetrov ter 45. center goseničnih bojnih vozil iz Pivke s tanki M-84. Vajo so podprli še Logistična brigada SV, Vojašnica barona Andreja Čehovina v Postojni in Vojaška zdravstvena enota, sodelovali pa so še gasilci iz Postojne in pripadniki SV, pristojni za odstranjevanje neeksploziranih ubojnih sredstev.

USPEŠNO IZVEDLI VSE NALOGE

Vodja vaje Jadranski udar polkovnik Bojan Brečelj je ob koncu povedal, da se vsem

BOJNO STRELJANJE NA CILJE NA ZEMLJI

udeležencem vaje zahvaljuje za strokovno in požrtvovalno delo, saj so v petdnevnem intenzivnem usposabljanju izvedli 571 usmerjanj, izmed njih 52 ponoči. Piloti letal in helikopterjev so za potrebe izvedbe vaje naleteli okoli 500 ur. »Vajo ocenjujem kot uspešno izvedeno, povratne informacije so pozitivne in letos smo odpravili še tiste malenkosti, na katere smo bili opozorjeni lani,« je pojasnil polkovnik Brečelj. Poudaril je, da je vaja vsako leto bolj kakovostno in celovito izvedena ter

je ena najpomembnejših vaj za kontrolorje združenih ognjev v Natu. »To dokazuje dejstvo, da se število udeleženih držav povečuje, da se države vračajo in da imamo več povpraševanja, kot je trenutnih zmogljivosti. Če je za koga omejitev razdalja, nas veseli tudi dejstvo, da se vaje zmeraj udeležijo Kanadčani. To pomeni, da je vaja Jadranski udar v mednarodnem okolju pomembna, prepoznavna in se s svojo uspešnostjo sama oglašuje,« je še poudaril polkovnik Brečelj. ■

OGNJENO
PODPORO SO
ZAGOTAVLJALI
TUDI TANKI.

ZVEZDNI VITEZ VAROVAL NEBO NAD SLOVENIJO

Od 3. do 5. junija je na območju osrednjega vadišča Slovenske vojske v Postojni, Divači in Ankaranu potekala mednarodna vojaška vaja Zvezdni vitez 2019 (Astral Knight 2019). Na njej je sodelovalo skoraj 500 pripadnikov oboroženih sil ZDA in Slovenije. Njena glavna namena sta bila zagotoviti skupno urjenje pripadnikov enot zračne obrambe slovenske in ameriške vojske ter preveriti stopnjo povezljivosti opreme in taktičnih postopkov. Sodelujoče enote slovenske in ameriške zračne obrambe smo obiskali na Pečni rebri nad Postojno ter v Ankaranu.

Besedilo: Marko Pišlar
Foto: Bruno Toič

ZAGOTOVILI ZRAČNO OBRAMBO MED PREMikom ZAVEZNIŠKIH SIL ČEZ SLOVENIJO

Vaja Zvezdni vitez 2019 je bila tretja v seriji regijskih vaj, ki so maja in junija potekale na ozemlju Slovenije. Po scenariju so se udeleženci vaje urili v postopkih zagotavljanja varovanja zračnega prostora med premikom zavezniških sil čez ozemlje Slovenije, zlasti na območju naše pomorske vstopne točke Luke Koper, ki je kot objekt kritične infrastrukture posebno pomembna za državo. Direktor regijskih vaj polkovnik Anže Rode je poudaril, da je vaja Zvezdni vitez 2019 potekala po skupnem zavezniškem scenariju z namenom doseganja čim višje stopnje povezljivosti med zaveznicami tako na tehničnem, kadrovske kot jezikovnem področju, hkrati pa se z vajo predstavijo pomembne zmogljivosti, ki jih zavezništvo lahko omogoči Sloveniji. Poleg tega so z vajo preverjali načrte Slovenke vojske in načrte zavezništva pri obrambi Slovenije.

VAJO ZVEZDNI VITEZ 2019 IZVEDLI V TREH KORAKIH

Mednarodna vaja Zvezdni vitez 2019 je potekala v treh delih. V prvem delu, ki je bil namenjen pripravi na vajo, so se v Slovenski vojski z zavezniškimi in partnerskimi državami že skoraj leto dni prej dogovarjali in usklajevali, kako bodo organizirali delo med vajo in zagotavljali nujno logistično podporo sodelujočim enotam. Enote so se po prihodu v Slovenijo med izvedbo razmestile na območjih Divače in Ankarana, kjer je potekalo urjenje enot v dveh časovnih delih, in sicer dopoldne in popoldne. Urjenje je bilo izvedeno na realne cilje v zračnem prostoru, ki so jih simulirali naleti zavezniških in slovenskih

vojaških letalskih sil. V istem obdobju so se namreč urile posadke letal in helikopterjev na mednarodni vojaški vaji Jadranski udar 2019, ki je prav tako potekala na ozemlju in v slovenskem zračnem prostoru. V zadnjem delu vaje, v fazi konsolidacije, so se sodelujoče enote v soboto, 8. junija, na območju letališča v Divači s taktično-tehničnim zborom opreme predstavile širši slovenski javnosti na dnevu odprtih vrat. Sledili so skupna druženja med pripadniki zavezniških vojsk in priprave na odhod iz Slovenije, od koder so se enote 11. junija premaknile naprej na bojno streljanje v Romunijo, Bolgarijo in na Poljsko. Polkovnik Rode je ocenil, da je bila vaja na vseh področjih zelo uspešna, saj so bili doseženi vsi vadbni in drugi cilji. Ob tem je še poudaril, da je vaja pokazala, da jemlje zavezništvo zaveze in načrte za obrambo zračnega prostora resno. Z vajo so ugotavljali tudi povezljivost taktičnih postopkov med zavezniškimi silami. Slovenska vojska je na vaji preverila načrte pri podpori države gostiteljice in načrte pri sprejemu, namestitvi ter napotitvi sil čez slovensko ozemlje.

BATERIJA ZRAČNE OBRAMBE SV ZAŠČITILA AMERIŠKO BRIGADNO POVELJNIŠKO MESTO

Enote zračne obrambe slovenske in ameriške vojske so med vajo s sistemi za zračno obrambo kratkega in dolgega dosega, Igla in Patriot, varovali zračni prostor nad Jadranskim morjem med premikom zavezniških sil čez Slovenijo na območje delovanja na jugovzhodnem krilu Nata. V vadbene aktivnosti je bilo vključenih 28 pripadnikov Lahke raketne baterije zračne obrambe iz rodovskega bataljona 1. brigade SV. Poveljnica baterije stotnica Špela Vesel je povedala, da je bila

njihova temeljna naloga na vaji zaščititi brigadno poveljstvo zavezniških sil pred nizko letečimi grožnjami iz zraka. Enota je na vaji sodelovala z vsemi elementi zračne obrambe, ki so nujni za delovanje baterije. Postavili so poveljniško mesto baterije na letališču v Divači, kar je omogočilo poveljevanje vsem podrejenim enotam in kontrolo nad njimi. To je veljalo za izvidniški oddelek, oddelek za oskrbo in tri raketne oddelke. Stotnica Vesel je poudarila, da je izvidniški oddelek po izvidovanju določil najprimernejši položaj za raketne oddelke, ki so bili razmeščeni na območju osrednjega vadišča SV v Postojni, na Vremščici in Pečni rebri. Razložila je, da slovenska in ameriška enota zračne obrambe samostojno izvajata dodeljene naloge, so pa vzpostavili povezavo, po kateri dobivajo skupno sliko zračnega prostora. Ob tem je še povedala, da je sodelovanje na takšni aktivnosti za baterijo zračne obrambe pomembno, saj lahko z vajo dosežejo cilje, ki so si jih pripadniki zastavili med usposabljanjem, prav tako pa lahko izmenjajo znanje in izkušnje z enoto zračne obrambe ameriške vojske.

V ANKARANU AMERIŠKA BATERIJA ZRAČNE OBRAMBE S ŠESTIMI KOSI OROŽJA PATRIOT

V Ankaranu je bilo bataljonsko poveljniško mesto, prav tako je na tej lokaciji delovala baterija zračne obrambe ameriške vojske s sistemom Patriot z vsemi elementi, ognjenim, poveljniškim in logističnim delom. Poveljnica ameriške baterije zračne obrambe stotnica Annie Hershey je povedala, da baterija zračne obrambe s sistemi zračne obrambe dolgega dosega Patriot na vaji Zvezdni vitez 2019 omogoča nadzor v zračnem prostoru nad koprskim pristaniščem in skrbi za varnost pred

PRIPRAVA POSADKE RAKETNEGA SISTEMA IGLA ZA DELOVANJE NA PEČNI REBRI

POMEMBNI DELI SISTEMA SO CENTER ZA UPRAVLJANJE OGNJA, RADAR IN KOMUNIKACIJSKI SISTEMI.

nevarnimi letali ter vodenimi raketnimi izstrelki. V ameriški bateriji dela 80 pripadnikov, na vaji v Sloveniji pa jih je sodelovalo približno 60. Baterija je opremljena s šestimi lansirnimi postajami sistema Patriot, radarjem in centrom za upravljanje ognja. Stotnica Hershey je še povedala, da je enota polno

operativna v času ene ure, ko pride na območje delovanja, ki mora biti vnaprej ustrezno pripravljeno za postavitev vseh elementov sistema. Enota prav tako sama zagotovi zavarovanje območja z žičnimi ovirami, ki jih postavijo, za varovanje pa uporabljajo dve vozili z vgrajenim orožjem. Čeprav so v Sloveniji

prvič, so s sodelovanjem s pripadniki Slovenske vojske zelo zadovoljni. Slovenska vojska jim je zagotavljala vso logistično podporo za nemoteno izvajanje usposabljanja, ki ga običajno največkrat izvajajo na Poljskem in v Nemčiji, kjer ima enota svoj sedež v mestu Baumholder na zahodu države. ■

S SISTEMOM PATRIOT SO V ANKARANU ZAGOTOVILI VAROVANJE ZRAČNEGA PROSTORA NAD LUKO KOPER.

LOGISTIČNA BRIGADA SV USPEŠNO PODPRLA REGIJSKE VAJE 2019

Letošnje vojaške regijske vaje, in sicer Takojšen odgovor, Jadranski udar, Zvezdni vitez in Hiter odgovor, ki so potekale maja in junija, so bile z vidika logistične podpore velik izziv za Slovensko vojsko. Logistična brigada SV je varno, pravočasno in uspešno zagotovila nastanitve, prehrano, različno opremo, gorivo in poskrbela za transportno ter zdravstveno podporo slovenskim in zavezniškim ter partnerskim oboroženim silam, ki so se usposabljele v Sloveniji ali izvajale premike čez naše ozemlje. Podrobneje sta delo med regijskimi vajami predstavila poveljnik Logistične brigade SV polkovnik Franc Kalič in načelnik štaba Logistične brigade SV podpolkovnik Robert Slak.

Besedilo: Jerneja Grmadnik
Foto: Arhiv Logistične brigade SV

»Slovenija je ena izmed vstopnih točk in tranzitno območje. Načrtovanje, usklajevanje in logistična podpora za vse območje Slovenije za domače, zavezniške in partnerske enote je izvajala Logistična brigada SV. To je bila za nas enkratna priložnost, da se z zavezniškimi in partnerskimi enotami usposabljam, se spoznavam ter krepimo povezljivost različnih logističnih postopkov. Prostora za napake skoraj ni bilo, zato lahko trdim, da to ni bilo le usposabljanje, temveč prava operacija,« je poudaril poveljnik Logistične brigade SV polkovnik Franc Kalič. Pri tem je povedal, da gre po številkah zagotovo za eno najbolj obširnih logističnih dejavnosti v zgodovini Slovenske vojske. Logistična brigada je v času povečanih logističnih potreb tudi namensko organizirala svoje zmogljivosti, da je lahko enakomerno pokrila območja delovanja.

PRIPRAVLJATI SO SE ZAČELI ŽE PRED ENIM LETOM

»Brigadni štab in štabi podrejenih polkov Logistične brigade SV so se pripravljali približno leto dni. Priprave smo končali že pred prvomajskimi prazniki, potem pa smo začeli izvajati naloge,« je opisal načelnik štaba Logistične brigade SV podpolkovnik Robert Slak in pojasnil, da je podpora regijskim vajam obsegala nastanitve (spanje, tuširanje in drugo), oskrbo s hrano, vodo, gorivi, transport opreme in ljudi, koordinacijo logističnih aktivnosti v Luki Koper, na letališčih, s civilno strukturo, Darsom kot upraviteljem cest in policijskimi upravami ter zdravstveno podporo. Pri tem so se dejavnosti razširile na bolnišnice in klinične centre po Sloveniji, saj Slovenska vojska omogoča zdravstveno oskrbo do druge ravni.

Logistična brigada je delovala na območju celotne Slovenije, in sicer na vstopni točki v Luki Koper, v logistični bazi v Postojni je bila organizirana nastanitev za pripadnike zavezniških in partnerskih enot, veliko pripadnikov je prispelo na letališče Brnik, nekateri z vojaškimi, drugi pa s civilnimi leti. Med velikimi premiki je bila v Vojašnici Edvarda Peperka v Ljubljani organizirana točka za točenje goriva, druga točka pa je bila postavljena na avtocesti med Mursko Soboto in Lendavo, kjer je deloval Center za oskrbo konvojov oziroma Convoy Support Center. Tam so bile poleg goriva na voljo še nastanitve. V Vojašnici generala Maistra v Mariboru sta bili postavljeni vojaški premični bolnišnici Role 2 LM Slovenske vojske in EMEDS (ekspedicijski sistem za zdravstveno podporo – Expeditionary Medical Support System) oboroženih sil Združenih držav Amerike. Logistična brigada je postavila na letališčih v Rakičanu in Cerkljah ob Krki velika nastanitvena kampa.

OD PREHRANE IN GORIVA DO ZDRAVSTVENE POMOČI

O obsežnosti in zahtevnosti logistične podpore povedo veliko že številke. Med regijskimi vajami je bilo v Sloveniji omogočenih 35.765 nočitev. V Sloveniji je bilo na dan povprečno 751 pripadnikov tujih oboroženih sil iz devetih držav, v vsakdanje aktivnosti pa je bilo vključenih 300 pripadnikov Logistične brigade SV. Zagotovljena je bila 24-urna

zdravstvena oskrba v Postojni, Cerkljah ob Krki, Divači, Ankaranu, Luki Koper, Centru za podporo konvojev Murska Sobota in v Vojašnici Edvarda Peperka. Zdravstvena pomoč je bila omogočena 198 udeležencem vaj, izmed njih je bilo 171 obolelih in 27 poškodovanih. Pripravljenih in razdeljenih je bilo okoli 65.000 obrokov na sedmih različnih lokacijah po Sloveniji. Logistična brigada je imela veliko dela tudi na področju transporta, saj je bilo treba vse vojaške konvoje spremljati. Za to so poskrbeli pripadniki vojaške policije in skupin za kontrolo premikov. Po Sloveniji je potovalo skupno 234 konvojev vojaških vozil, pri tem je vojaška policija prevozila 23.520 kilometrov. »Odlično sodelujemo z Darsom in Generalno policijsko upravo,« je poudaril poveljnik Kalič in dodal, da so na podlagi analiz poskušali prilagoditi čase prevozov, da ne bi preveč obremenili prometa. V času večjih premikov je bil na Darsu začasno v pripravljenosti častnik za povezave. Podpolkovnik Kalič je ob tem poudaril, da med vajami nihče ni ostal brez strehe, postelje, hrane, vode in drugih stvari, nujnih za delo in življenje v Sloveniji.

»Med regijskimi vajami je bil v vojašnici v Pivki vzpostavljen operativni center, ki je bil povezovalni člen vseh lokacij, na katerih je delovala Logistična brigada SV. Tam je potekalo triizmensko delo 24 ur na dan,« ja pojasnil organizacijo dela v centru podpolkovnik Robert Slak in dodal, da je opravljal kot

načelnik štaba predvsem koordinacijska dela med sektorji.

OB INCIDENTIH KOMUNICIRALI DIGITALNO IN ANALOGNO

V Logistični brigadi SV so v vaje vključili veliko informacijske tehnologije in določene Natove storitve, ki se v zavezništvu že dolgo uporabljajo. »Ena izmed njih je aplikacija LOGFAS, ki omogoča spremljanje premikov. Poskusno smo uvedli sistem sledenja konvojev čez omrežje TETRA, ki je kot dodatni sistem podpore. Vse komunikacije so potekale po vojaškem sistemu zvez, ki deluje v zaščitenem načinu delovanja, kar je bil še dodaten izziv. Kljub razviti tehnologiji, kot so radijske povezave in različne aplikacije, smo vzporedno delali tudi na analogni način s klasičnimi kartami in dnevniki, kamor smo zapisovali dogodke. Konvojem smo sledili z označevanjem na kartah,« je pojasnil podpolkovnik Robert Slak in razložil, da so tako ravnali zaradi možnosti izpada elektrike, kibernetskega napada, motnje v sistemih ali prenehanja delovanja novih tehnologij. To pomeni, da so pripadniki, ki so delali v taktično-operativnem centru, delali na dveh sistemih hkrati in se usposabljali. Prav simultano analogno vodenje sistema je glavno varovalo pri incidentih. »Tisto, kar imaš na papirju, je mogoče staro uro, dve ali tri, vendar je prav to podatek, s katerim lahko nadaljuješ operacijo,« je povedal načelnih štaba Logistične brigade

SV. V brigadi so sicer v vadbenem okolju preigravali različne druge izmišljene incidente, nesreče ali nepričakovane dogodke, kot so na primer eksplozije skladišča streliva ali okužbe z boleznimi, ki jih prinašajo živali, in poskušali simulirati postopke odzivanja ter reševanja teh težav v štabu, na poveljniških mestih in na terenu. »Najpomembnejša naloga je bila priprava postopkovnika, ki bi ga lahko vpleteni v takšne primere v prihodnosti uporabili in mu sledili do končne rešitve,« je pomen vadbenih incidentov pojasnil podpolkovnik Robert Slak.

NAJVEČJI IZZIV UPRAVLJANJE INFORMACIJ

»Načrtovanje je bilo večplastno, prav tako vključevanje v načrtovalne konference, združevanje naših logističnih zmogljivosti, namensko organiziranje, organizacija operativnega centra, povezovanje s civilnimi organizacijami, Darsom, policijskimi upravami, pogodbenimi partnerji ter seveda povezovanje s sosednjimi državami, predvsem s Hrvaško in Madžarsko,« je obsežnost aktivnosti pojasnil polkovnik Franc Kalič. Kadar so potrebe presegle zmogljivosti Slovenske vojske, so vključili pogodbene izvajalce. Poveljnik Logistične brigade je poudaril, da spada med največje izzive upravljanje informacij, v kar je vpleteno veliko tehnike, informacije pa prihajajo iz več virov in se zato včasih prekrivajo ali razhajajo ter jih je treba

LOGISTIČNA BRIGADA JE POSKRBELO ZA KOORDINACIJO LOGISTIČNIH AKTIVNOSTI V LUKI KOPER.

NA AVTOCESTI MED MURSKO SOBOTO IN LENDAVO JE STAL CENTER ZA OSKRBO KONVOJEV.

spremljati in osveževati, prave pa poslati do uporabnikov na terenu. Podpolkovnik Robert Slak je ob koncu regijskih vaj poudaril, da so bile zanimiva preizkušnja: »Za Logistično brigado SV je bila to ena velika vaja, ki je pokrivala vse vaje Slovenske vojske, hkrati pa odlično okolje za trening. Tako smo lahko izkoristili realno

dogajanje za preverjanje naših standardnih operativnih postopkov in sistema poveljevanja in kontrole, kar pomeni brigada v razmerju do polka, polki v razmerju do podrejenih čet in enot ter ne nazadnje tudi na višji ravni, torej brigada v razmerju do Poveljstva sil SV. Že med vajo smo analizirali preseke stanja, pri čemer smo ugotavljali določene

pomanjkljivosti v postopkih in izvedbi. Vse naloge so bile opravljene, če so bile še kakšne pomanjkljivosti, pa bomo postopke in taktiko, ki jih uporabljamo, izboljšali ter se izurili. Vaja je bila za Logistično brigado SV pomembna tudi kot začetek za pripravo na naslednja leta in podobno obsežne aktivnosti,« je zaključil podpolkovnik Robert Slak. ■

ZDRAVSTVENA
POMOČ JE BILA
OMOGOČENA
198 UDELEŽENCEM
VAJ.

Foto: Bruno Tolič

HELIKOPTERSKE POSADKE SO SE URILE NA ČEŠKEM

Med 16. in 31. majem so pripadniki 151. helikopterske eskadrilje s helikopterjem Cougar AS AL 532 in podpornimi elementi 15. polka vojaškega letalstva sodelovali na mednarodni taktični vaji helikopterskih enot Dark Blade 2019. Vaja je potekala na širšem območju letalske baze Namest in v zračnem prostoru Češke.

Besedilo: podpolkovnik Branko Gorše, vodja SVNKON na vaji Dark Blade 2019
Foto: svetovni splet

Vaja, ki so se jo udeležile še helikopterske posadke iz Belgije, Madžarske, Nemčije in Češke, je potekala v organizaciji čeških zračnih sil in pod mentorstvom Evropske obrambne agencije (European Defence Agency – EDA) z namenom urjenja helikopterskih posadk v pohenotju taktičnih postopkov delovanja in s poudarkom na bojnem streljanju ter nočnem usposabljanju.

helikopterski standardni operativni postopki, ki obsegajo taktično-tehnične postopke. Trenutno jih uporablja štirinajst sodelujočih držav članic. To predstavlja del sistematičnega usposabljanja, kar vodi do standardizacije in povezljivosti v skupnih operacijah. Na vaji je še posebno izražen koncept združevanja in skupne rabe sil, ki so oblikovane v izvajanju postopkov sestavljenih zračnih operacij (Composite Air Operations – COMAO)

strokovnih krogih med posadkami partnerskih držav. Z letenjem v večjih formacijah in večplastnimi nalogami se uresničuje tudi eden izmed ciljev Evropske obrambne agencije, ki obsega izboljšanje povezljivosti evropskih helikopterskih enot med usposabljanjem in razporeditvijo v večnacionalno koalicijo ter zapolnitev primanjkljaja glede zmogljivosti, o kateri poročajo države članice.

V dveh tednih intenzivnega helikopterskega letenja in urjenja v operacijah je bilo načrtovanih in izvedenih osem letalskih operacij, izmed katerih je bila slovenski posadki zaupana tudi vloga poveljnika in namestnika večplastnih letalskih operacij. Načrtovanje in izvedba letalskih operacij potekata dva dni. V takšni operaciji slovenska posadka poveljuje tudi do dvajset ali več posadkam tujih helikopterjev v celoviti izvedbi določene naloge. Dejstvo,

Evropska obrambna agencija preučuje ves življenjski cikel zmogljivosti helikopterskih enot in usposabljanje je eden izmed delov, ki je izjemno pomembne za države članice. Helikopterska vaja Dark Blade je del številnih večnacionalnih usposabljanj in vaj, ki jih organizira Evropska obrambna agencija v korist držav pristopnic k programu. Skupni imenovalec vseh teh programov so

za dosego skupnega cilja. To omogoči med načrtovanjem in izvajanjem naloge skupno uporabo inštruktorjev, področja usposabljanja, opreme za simulacijo in strokovnega znanja, ki ni na voljo na nacionalni ravni. Helikopterska enota Slovenske vojske sodeluje v programu Evropske obrambne agencije že od začetka, ko se je program še razvijal, z leti pa so naše posadke pridobile ugled v

da ima agencija celovit pristop k taktičnemu usposabljanju za posadke helikopterjev, zagotavlja tudi večnacionalno povezljivost posadk in jim omogoča, da dosežejo temeljito in široko razumevanje taktike helikopterja. Tehnike in taktike so združene v letno vajo Blade, ki je bila letos že deseta po vrsti. V naslednjih dveh letih bo vajo najprej gostila Nizozemska, potem pa bo potekala še na Švedskem. ■

OBJAVE MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

Št. 335, junij 2019

5666. Na podlagi četrtega odstavka 58. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, št. 138/04 – US, 53/2005 – skt. US, 96/12 – ZPrZ2 in 95/15), 17. člena Uredbe o činih in povzemanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 54/03, 119/07 in 88/15) ter 75. člena Zakona o službi v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 68/08) izdajam

UGOTOVITVENI AKT

Gorazdu Steigariu, rajnemu leta 1978, z osebnim činom stotnik, se odzame čin za eno stopnjo.

Številka: 811-8/2019-1
Datum: 15. 1. 2019

Karl ERJAVEC
MINISTER

5667. Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) in 1. odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) izdajam

ODREDBO
o podelitvi priznanj Ministrstva za obrambo

STRELNO OROŽJE

prejme:

Alan GEDER, 1958

Številka: 094-1/2019-7
Datum: 4. 2. 2019

Karl ERJAVEC
MINISTER

5668. Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) in 1. odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) izdajam

ODREDBO
o podelitvi priznanj Ministrstva za obrambo

MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE III. STOPNJE

prejme:

stotnica ANA ALLANI, 1986, Albanija
nadporočnik GILIBERTO CAPONE, 1989, Italija

Številka: 094-1/2019-8
Datum: 11. 2. 2019

Karl ERJAVEC
MINISTER

5669. Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) in 1. odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) izdajam

ODREDBO
o podelitvi priznanj Ministrstva za obrambo

MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE III. STOPNJE

prejme:

stotnik GILBERT ELGERT, 1984, Avstrija

Številka: 094-1/2019-10
Datum: 6. 3. 2019

Karl ERJAVEC
MINISTER

5670. Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) in 1. odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) izdajam

ODREDBO
o podelitvi priznanj Ministrstva za obrambo

I. MEDALJO ZA MEDNARODNO

SODELOVANJE I. STOPNJE

prejme:

brigadir DIODATO ABAGNARA, 1970, Italija

II. MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE II. STOPNJE

prejme:

polkovnik AUGUSTO GRAVANTE, 1966, Italija

Številka: 094-1/2019-11
Datum: 6. 3. 2019

Karl ERJAVEC
MINISTER

5671. Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) in 1. odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) izdajam

ODREDBO
o podelitvi priznanj Ministrstva za obrambo

I. MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE II. STOPNJE

prejme:

višji polkovnik GUANG YANG, 1963, Kitajska

II. MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE III. STOPNJE

prejme:

polkovnik MARTIN KUKLA, 1959, Avstrija

Številka: 094-1/2019-12
Datum: 11. 3. 2019

Karl ERJAVEC
MINISTER

5672. Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) in 1. odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) izdajam

ODREDBO
o podelitvi priznanj Ministrstva za obrambo

I. MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE I. STOPNJE

prejme:

generalmajor LORENZO D' ADDARIO, 1964, Italija

II. MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE II. STOPNJE

prejme:

podpolkovnik ELVIDIO CEDROIA, 1976, Italija
podpolkovnik DANIELE D' AMBROGIO, 1978, Italija

major GIUSEPPE DI MAIO, 1979, Italija
polkovnik GIANFRANCO DI MARCO, 1969, Italija
podpolkovnik ANDREA FIORENTINI, 1974, Italija
podpolkovnik PHILIPP KRAGE, 1980, Švica
major FRUHMANN ROSCHE, 1978, Avstrija

III. MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE III. STOPNJE

prejme:

poročnik MARCO PODO, 1988, Italija

Številka: 094-1/2019-13
Datum: 14. 3. 2019

Karl ERJAVEC
MINISTER

5673. Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) in 1. odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) izdajam

ODREDBO
o podelitvi priznanj Ministrstva za obrambo

I. RED SLOVENSKE VOJSKE

prejme:

Darko SKUBIC, 1956

II. ZLATO MEDALJO GENERALA MAISTRA

prejme:

Tajlana PEČNIK, 1967

III. ZLATO MEDALJO SLOVENSKE VOJSKE

prejme:

Zoran BARIKTAJEVIČ, 1964
Zdenko BELINA, 1971
Bernard BRADEŠKO, 1960
Igor BREŠAN, 1961
Viljem KOBAL, 1966
Zoran RAVBAR, 1965

IV. SREBRNO MEDALJO GENERALA MAISTRA

prejme:

Ivan ARNEJEČIČ, 1965
Marko BIJOI, 1968
Bojan BREČELJ, 1966
Uroš BRENČIČ, 1971
Miroslav DOJINŠEK, 1966
Drago HARL, 1960
Peter JELOVŠEK, 1970
Slavko KRALJ, 1968
Matjaž MERKUŠ, 1968
Matjaž OSTREŽ, 1972
Anton PLAZAR, 1966
Branko ROŠKAR, 1969
Iztok STAVANJA, 1972
Milo STRMČNIK, 1976
Alma ŠTRANČAR, 1965
Franc TOŠ, 1968
Stanka VEDLIN, 1958
Aleksander ŽUPAN, 1976

V. SREBRNO MEDALJO SLOVENSKE VOJSKE

prejme:

Matjaž BONČINA, 1973
Jure FERBEŽAR, 1965
Aleksandra FRIEŽ, 1971
Branko GARAFOLI, 1958
Simon GODINA, 1972
Branko GORC, 1959
Matija JAZBEC, 1977
Natalija KODRIČ, 1966

Borut KOSTEVČ, 1963
Albert LAVTAR, 1970
Lenart PUPAHER, 1980
Damijan RAJH, 1980
Anže RODE, 1972
Lidija ROŽMANEC, 1956
Salih SINANOVIČ, 1964
Roman STRELEC, 1967
Sebastijan ŠVRONJ, 1972
Jana TUŠAR, 1968
Kristina VATOVEC, 1977

VI. BRONASTO MEDALJO GENERALA MAISTRA

prejme:

Mateja ANDREJKA FIDERŠEK, 1988
Aleš BIŠKUP, 1974
Sandi BOGATAJ, 1973
Franci BRADEŠKO, 1965
Albin CENTA, 1968
Peter ČESEN, 1969
Damen ČUJEŽ, 1971
Danilo GANČ, 1978
Edo GRŽELJ, 1963
Dušan IVANČIČ, 1969
Matjaž KIINE, 1976
Peter LENARČIČ, 1975
Zlaka MEHIČ, 1966
Simona MELAVČ, 1969
Niko OTOREPEC, 1972
Boštjan PINTARIČ, 1978
Branko PINTARIČ, 1975
Janez PIRIH, 1976
Anton SEVŠEK, 1982
Robert SIMONIČ, 1972
Aljoša SITAR, 1973
Igor ŠIRCA, 1968
Robert VENCELJ, 1971

VII. BRONASTO MEDALJO SLOVENSKE VOJSKE

prejme:

Urška BELE, 1979
Peter BEVC, 1968
Danijel BIŽIAK, 1981
Matej BIŽIAK, 1978
Adela BLAGOTINŠEK, 1957
Ivan BIAŽIČ, 1972
Marko BREGAR, 1961
Branko CEHNER, 1962
Mateja CIRAR, 1968
Tanja DEBEVC, 1977
Petra DOINAR, 1980
Jožica GLAVAN, 1982
Miran GORENC, 1972
Jože GOVEDNIK, 1977
Janez GRČAR, 1979
Tina JERINA, 1981
Matjaž KAVLER, 1974
Anica KEIHAR, 1970
Maja KOČNAR, 1982
Petra KOSEČ, 1980
Robert MAČEK, 1971
Vito MUHIČ, 1970
Maja NEUDAUER, 1979
Roman POGAČNIK, 1969

Marej POLJAK, 1984

Elizabeta PUSTAVRH, 1964

Majca RAPOTEC, 1979

Rok RAVNAK, 1976

Jure REPINA, 1986

Gorazd ŠEŠKO, 1965

Viktor ŠTRITOF, 1978

Igor TEHOVNIK, 1980

Franci VOGA, 1983

Roman ŽERN, 1980

Milena ŽERJAL, 1958

VIII. MEDALJO MINISTRA ZA OBRAMBO

prejmejo:

Bojan ERLIH, 1958

Majca GAŠPARUT, 1974

Daniela JOVANOVIČ, 1987

Simona JURAS, 1969

Ivica KOJARIČ, 1958

Alenka KUS, 1964

Roman LEVSTEK, 1966

Aleš NANUT, 1969

Mateja NOVAK, 1967

Boris PERME, 1973

Vito ROBAR, 1967

Jasna ROTHENHAJZER, 1969

Aleksandra TRDIN, 1964

Nataša ŽVER, 1962

IX. BRONASTO MEDALJO ZA ZNANSTVE-NORAZISKOVALNE DOSEŽKE

prejme:

Valerija BERNIK, 1973

X. BRONASTO MEDALJO ZA KULTURNE DOSEŽKE IN PROMOCIJO SV

prejmeta:

Peter KOŠAK, 1961

Aleš KUHAR, 1972

XI. PLAKETO MINISTRA ZA OBRAMBO

prejmeta:

Dušanka MEDVED, 1967

Ana ŽGANJAR, 1979

XII. STRELNO OROŽJE

prejme:

Dušan HUĐOLIN, 1954

XIII. NOŽ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

prejme:

Vincenčij ŽUŽEK, 1959

XIV. PLAKETO ZA SODELOVANJE

prejme:

Nina FLORJANČIČ ŠKORJA, 1980

Številka: 094-1/2019-16

Datum: 2. 4. 2019

Karl ERJAVEC

MINISTER

5674.

Na podlagi 46. člena Zakona o službi v Slovenski vojski [Uradni list RS, št. 68/07] in člena 15. a Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski [Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06 in 116/07, 39/15] izdajam

UGOTOVITVENI AKT O ODPOVEDI ČINU IN ODREDBO O PRIZNANJU ČINA

1. Ugolovi se, da se je Janez KRVINA, rajen leta 1963, dne 12. 12. 2018 pisno odpovedal osebnemu činu poročnik.

2. Janezu Krvini se prizna čin štabni vodnik.

Številka: 811-8/2019-3

Datum: 7. 5. 2019

Karl ERJAVEC

MINISTER

5675.

Na podlagi prvega odstavka 45. člena

Zakona o službi v Slovenski vojski [Uradni list RS, št. 68/07] in Kriterijev za izredna povišanja vojaških oseb v činu ob upokojitvi [števila 811-11/2018-1, z dne 6. 6. 2018] izdajam

ODREDBO

O IZREDNEM NAPREDOVANJU VVU OB

UPOKOJITVI

I. napredovanje v XIV. razred:

Jože JEJINIKAR, 1959

II. napredovanje v XIII. razred:

Aleksander HREN, 1958

Andrej TELBAN, 1959

Številka: 811-8/2019-4

Datum: 7. 5. 2019

Karl ERJAVEC

MINISTER

5676.

Na podlagi člena 63. a Zakona o obrambi [Uradni list RS, 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, št. 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ2, 95/15] in 3. člena Uredbe o vojaških uslužbenih [Uradni list RS, št. 54/03, 119/07 in 88/15] izdajam

ODREDBO

O POTRDIIV RAZREDA VIŠJIM VOJAŠKIM

USLUŽBENCEM

potrditev IX. razreda:

Tadej GLIHA, 1975

Mateja ŠIMIC, 1980

Številka: 811-8/2019-5

Datum: 7. 5. 2019

Karl ERJAVEC

MINISTER

5677.

Na podlagi prvega odstavka 45. člena

Zakona o službi v Slovenski vojski [Uradni list RS, št. 68/07] in Kriterijev za izredna povišanja vojaških oseb v činu ob upokojitvi [števila 811-11/2018-1, z dne 6. 6. 2018] izdajam

ODREDBO

O IZREDNEM POVIŠANJU PODČASTNIKA OB UPOKOJITVI

v čin štabnega vodnika:

Marko KOVAČIČ, 1963

Številka: 811-8/2019-6

Datum: 7. 5. 2019

Karl ERJAVEC

MINISTER

5686.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi [Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo], drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo [Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18] in Ukaza o priznanjih načelnika GŠSV [števila 094-5/2013-260, z dne 17. 1. 2014] izdajam

UKAZ

o podelitvi priznanj Generalštaba SV

MEDALJO V SLUŽBI MIRU

prejmejo:

Dajvid BAŠ, 1981

Primož BEDEKOVIC, 1982

Denis BEGIČ, 1988

Gošper BIŽIAK, 1990

Franc ČEŠNJEVAR, 1966

Erik DRAGAN, 1986

Rok DRAKULIČ, 1984

Leo GNEZDA, 1991

Jurij GRAMC, 1986

Štejo HRUSTI, 1978

Tilen HVAŠTI, 1990

Milan INIHTAR, 1973

Tomaž JALOVEC, 1986

Damijan JANEŽ, 1982

Mateja JAZBEC, 1978

Simon KAVČIČ, 1996

Albert KOČEVAR, 1967

Matej KOLENC, 1989

Anže KOMAC, 1984

Jurij KOROŠEC, 1996

Marko KOTAR, 1975

Mateja KOZAMERNIK, 1972

Marko KRAPEŽ, 1988

Andrež LESICA, 1982

Edin LJUBJANKIČ, 1988

Saša MARKOVIČ, 1984

Miha MIKUŽ, 1980

Aleš PERKO, 1973

Bernard PESJAK, 1978

Dean PLAHUTA, 1989

Blaž PLANINC, 1984

Mateja PODGORNIK, 1975

Gregor PUŠ, 1986

Žiga RAZBORŠEK, 1989

Rok REŽELJ, 1985

Erik SELŠNIK PAHOVNIK, 1990

Aleksander STRNAD, 1989

Dejan ŠEMEN, 1980

Amadej ŠVIGELJ, 1989

Primož TEKAČIČ, 1991

Tine VIDMAR, 1992

Dario VOVK, 1968

Gregor ŽABERL, 1981

Mateja ŽBOGAR, 1977

Številka: 094-8/2018-47

Datum: 6. 12. 2018

Generalmajorka

Alenka ERMENC

NAČELNICA GENERALŠTABA SV

5678.

Na podlagi prvega odstavka 45. člena Zakona o službi v Slovenski vojski [Uradni list RS, št. 68/07] in Kriterijev za izredna povišanja vojaških oseb v činu ob upokojitvi [števila 811-11/2018-1, z dne 6. 6. 2018] izdajam

ODREDBO

O IZREDNEM POVIŠANJU ČASTNIKA OB

UPOKOJITVI

v čin majorja:

Marino OGRIN, 1960

Številka: 811-8/2019-7

Datum: 7. 5. 2019

Karl ERJAVEC

MINISTER

5679.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi [Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo] in 1. odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo [Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18] izdajam

ODREDBO

o podelitvi priznanj Ministrstva za

obrambo

VELIKO SABLJO MINISTRSTVA ZA

OBRAMBO

prejme:

Ivan MIKUŽ, 1963

Številka: 094-1/2019-17

Datum: 13. 5. 2019

Karl ERJAVEC

MINISTER

5680.

Na podlagi tretjega odstavka 63. člena Zakona o obrambi [Uradni list RS, 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, št. 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15] in 9. ter 11. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski [Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07 in 39/15] izdajam

ODREDBO

o povišanju častnika

v čin brigadirja:

Ivan MIKUŽ, 1963

Številka: 811-8/2019-14

Datum: 14. 5. 2019

Karl ERJAVEC

MINISTER

5681.

Na podlagi tretjega odstavka 63. člena Zakona o obrambi [Uradni list RS, 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, št. 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15] in 9. ter 11. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski [Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07 in 39/15] izdajam

ODREDBO

O POVIŠANJU ČASTNIKOV PRS

v čin nadporočnika:

Matejaž BERČON, 1976

Marijan POTOČAN, 1975

Vincenc Lotos ŠPAROVEC, 1971

Številka: 811-8/2019-11

Datum: 15. 5. 2019

Karl ERJAVEC

MINISTER

5682.

Na podlagi tretjega odstavka 63. člena Zakona o obrambi [Uradni list RS, 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, št. 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15] in 9. ter 11. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski [Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07 in 39/15] izdajam

ODREDBO

O POVIŠANJU ČASTNIKOV

I. v čin polkovnika:

Boško HAUPT, 1967

Franc KALIČ, 1967

Boštjan NOVAK, 1972

Damir SMERDELJ, 1960

Blaž TOMŠIČ, 1968

II. v čin kapitana fregate:

Ljubo ŠTAMPAR, 1967

III. v čin podpolkovnika:

Aleš AVSEČ, 1975

Jaka KONJAR, 1973

Matejaž KOŠELNIK, 1969

Aleksander NARAD, 1964

Anton PAKAR, 1969

Andrej PREIOŽNIK, 1971

Martin ŠTEFANIČ, 1971

Tomaž ŽBOGAR, 1977

IV. v čin kapitana korvete:

Miran BALUŽIČ, 1977

V. v čin majorja:

Mitja BAN, 1967

Andrej BELJAN, 1968

Dušan BELOVIČ, 1970

Boštjan BRECELJ, 1969

Peter CUDERMAN, 1974

Kristijan DRAGOJEVIČ, 1977

Anica FLJANIČ, 1973

Barbara HANŽIČ, 1975

Blaž JENKO, 1976

Nataša JERNEJČIČ, 1968

Daniilo KIJNAR, 1973

Tomaž KOKL, 1970

Bojan KOŠIR, 1970

Benjamin KOVAČIČ, 1976

Tomaž KURDJA, 1969

Mojca LAH, 1979

Brigita LETONJA, 1973

Borut LONČARIČ, 1972

Aljoša MIJAVEC, 1976

Željko MUHIČ, 1966

Leon PERČIČ, 1971

Gorazd POŽGAJ, 1977

Aleš PUCHAR, 1963

Franc ROGINA, 1973

Datum: 1. 2. 2019

Brigadir

IV. BRONASTO PAKETO PS

prejme:

Stojan JAKIN, 1953

V. POHVALO POVELJNIKA PS

prejmejo:

Simon BENČINA, 1968

Dominik BENKO, 1973

Gregor BIŽIAK, 1977

Jože BLAGOVIČ, 1964

Damijan BRNELIČ, 1968

Marko BRUS, 1967

Janecz CUZNAR, 1980

Helena DOLENC, 1964

Jože GOVEDINIK, 1977

Dejan GUMZAR, 1978

Damir JADRIČ, 1965

Petar JAKUČ, 1979

David JODL, 1976

Anton KERIN, 1969

Miran KOJMAN, 1972

Alajžij KUMP, 1958

Damijan KUŽNIK, 1969

Admir LAUČ, 1988

Robert MAČEK, 1971

Goran MARČIČ, 1978

Vesna MEDEN, 1993

Aleš MIHELIČ, 1971

Robert MOHORKO, 1975

Irena NOVINŠEK, 1963

Bojan PAVLOVIČ, 1978

Aleš PETEK, 1971

Aleš RAJŠEK, 1971

Lin REGALI, 1986

Niko RUDOLF, 1968

Mitja SLADNJAK, 1982

David ŠTONIČ, 1970

Roman ŠEME, 1965

Damijan ŠKERGET, 1976

Ksenija ŠTEMBERGER, 1971

Viktor ŠTRTOF, 1978

Damijan TOMŠIČ, 1976

David VIDOVIČ, 1986

Jože ZAGERNIK, 1974

Bojan ZOREC, 1964

Tomaž ŽBOGAR, 1977

Dariko ŽUPANIC, 1974

VI. ZAHVALO POVELJNIKA PS

prejme:

Marko TUŠAR, 1961

Številka: 0944./2018-68

Datum: 7. 1. 2019

Brigadir

Miha ŠKERBINC

POVELJNIK SIL SV

5694.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi

(Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno

besedilo), 2. odstavka 80. člena Pravilnika o

priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS,

št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13 in 37/15) ter

Ukaza IOGBR št. 094-5/2013-178, z dne 12.

11. 2013, z dopolnilom, izdajam

Datum: 11. 1. 2019

Polkovnik

Bojan BREČELJ

POVELJNIK POLKA

5697.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona

o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno

prečiščeno besedilo), 2., 3. in 4. člena Uredbe

o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni

list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07 in

39/15) izdajam

UKAZ

O POVIŠANJU VOJAKOV PRS 132. GORP

v čin poddesetnika:

Žiga KOČEVAR, 1979

Aleš KOJAR, 1977

Tomislav SEP, 1980

Številka: 811-3/2019-2

Datum: 23. 1. 2019

Podpolkovnik

Simon LINDIČ

POVELJNIK 132. GORP

5698.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona

o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno

prečiščeno besedilo), 2., 3. in 4. člena Uredbe

o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni

list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07 in

39/15) izdajam

UKAZ

O POVIŠANJU VOJAKOV 132. GORP

I. v čin desetnika:

Miha PLEVNIK, 1988

Blaž SEDEJ, 1988

II. v čin poddesetnika:

Martin PIAHANC, 1994

Jan VOLK, 1994

Številka: 811-3/2019-3

Datum: 23. 1. 2019

Podpolkovnik

Simon LINDIČ

POVELJNIK 132. GORP

5699.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona

o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno

prečiščeno besedilo), 2., 3. in 4. člena Uredbe

o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni

list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07 in

39/15) izdajam

UKAZ

O POVIŠANJU VOJAKA 1. BR

v čin naddesetnika:

Silva KOJAR, 1979

Številka: 811-3/2019-14

Datum: 14. 3. 2019

Polkovnik

Uroš PATERNIUS

POVELJNIK BRIGADE

5700.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona

o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno

prečiščeno besedilo), 2., 3. in 4. člena Uredbe

o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni

list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07 in

39/15) izdajam

UKAZ

O POVIŠANJU VOJAKOV 20. PEHP

v čin poddesetnika:

Jasna CELEC, 1986

Primož VOGRIN, 1997

Številka: 811-3/2019-15

Datum: 14. 3.2019

Podpolkovnik

Gregor HAFNER

POVELJNIK POLKA

5701.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona

o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno

prečiščeno besedilo), 2., 3. in 4. člena Uredbe

o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni

list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07 in

39/15) izdajam

UKAZ

O POVIŠANJU VOJAKOV PRS RB 72. BR

v čin poddesetnika:

Toni BUKOVEC, 1982

Bojan FLUCHER, 1974

Številka: 811-3/2019-16

Datum: 14. 3.2019

Podpolkovnik

Ernest PLEH

POVELJNIK BATALJONA

5702.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona

o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno

prečiščeno besedilo), 2., 3. in 4. člena Uredbe

o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni

list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07 in

39/15) izdajam

UKAZ

O POVIŠANJU VOJAKOV RB 72. BR

I. v čin naddesetnika:

Jernej KOŽELJ, 1981

II. v čin desetnika:

Zlatko DROBNE, 1983

Gregor KOS, 1989

Gregor NOVAK, 1981

Idilija VIDIC, 1977

III. v čin poddesetnika:

Barbara KRAJŠEK, 1980

Gregor LJUBEŠEK, 1987

Andrej VRBNJAK, 1987

Številka: 811-3/2019-17

Datum: 14. 3.2019

Podpolkovnik

Ernest PLEH

POVELJNIK BATALJONA

5703.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona

o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno

prečiščeno besedilo), 2., 3. in 4. člena Uredbe

o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni

list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07 in

39/15) izdajam

UKAZ

O POVIŠANJU VOJAKA 132. GORP

v čin desetnika:

Sebastijan VALENTINČIČ, 1987

Številka: 811-3/2019-18

Datum: 14. 3.2019

Podpolkovnik

Simon LINDIČ

POVELJNIK 132. GORP

5704.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona

o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno

prečiščeno besedilo), 2., 3. in 4. člena Uredbe

o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni

list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07 in

39/15) izdajam

UKAZ

O POVIŠANJU VOJAKA SEVP

v čin poddesetnika:

Rok RUP, 1990

Številka: 811-3/2019-20

Datum: 21. 3. 2019

Brigadir

Miha ŠKERBINC

POVELJNIK PSSV

5705.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona

o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno

prečiščeno besedilo), 2., 3. in 4. člena Uredbe

o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni

list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07 in

39/15) izdajam

UKAZ

O POVIŠANJU VOJAKOV 74. PEHP

I. v čin naddesetnika:

Gregor HECL, 1985

Mišel HORVAT, 1978

Leon KOIOŠA, 1979

Pavel PUHAN, 1982

Martin RAK, 1978

Matijaž SAMEC, 1979

Boštjan VEDERNJAK, 1977

Matiija ZORENČ, 1982

II. v čin poddesetnika:

Matej PAL, 1992

Tilen POLJUTNIK, 1993

Žan ROMIH, 1992

Številka: 811-3/2019-7

Datum: 29. 3. 2019

Podpolkovnik

Jure KREJAČ

POVELJNIK POLKA

SOKOLI PRAZNOVALI SVOJ DAN

V Vojašnici Edvarda Peperka v Ljubljani je 30. maja potekala slovesnost ob dnevu 10. pehotnega polka. Deseti bataljion za mednarodno sodelovanje, kot se je enota imenovala ob svojem nastanku, je bil ustanovljen 27. maja 1996. V vojašnici v Logatcu so se takrat začeli uriti prvi poklicni vojaki tako za obrambo domovine kot za opravljanje nalog v mednarodnih operacijah. To je bila prva enota, v kateri je usposabljanje potekalo po Natovih merilih. Na bogato tradicijo in pomembno vlogo v Slovenski vojski je spomnil zdajšnji poveljnik enote podpolkovnik Gregor Vodeb ter v nagovoru izpostavil nove naloge in izzive.

Besedilo: Jerneja Grmadnik

Foto: Bruno Toič

Sokoli so s svojimi rdečimi baretkami prepoznavni pripadniki 10. pehotnega polka, ki izhaja iz nekoč 10. bataljona za mednarodno sodelovanje. Enota se je leta 2000 preselila iz Logatca v Vojašnico Edvarda Peperka v Ljubljani in se pozneje preimenovala v 10. motorizirani bataljion. Danes se imenuje 10. pehotni polk in praznuje svoj dan 27. maja. Njeni pripadniki so že leta 1998 uspešno sodelovali na mednarodni vojaški

NA VAJI PREVERJALI DELOVANJE OB LETALSKI NESREČI NA TLEH

Letošnja tridnevna že tradicionalna vaja kriznega odzivanja Zlomljeno krilo 2019 se je začela v sredo, 12. junija, na Brniku, nadaljevala pa se je na Pokljuki. Na njej je več služb in pripadnikov preverjalo odziv ter usklajeno delovanje ob letalski nesreči, v kateri bi bili udeleženci civilisti in vojaško osebje. Scenarij vaje na Brniku, ki so si jo ogledali tudi mediji, je predvideval trk letališkega avtobusa in letala, najetega za prevoz pripadnikov oboroženih sil Slovenije ter zavezniških držav, pri katerem je nastal požar. Več oseb je bilo poškodovanih, bile so tudi smrtno žrtve. Na vaji je sodelovalo nekaj več kot 70 pripadnikov različnih organizacij. Poleg domače strokovne javnosti so si delovanje v izrednih razmerah ogledali gostje iz letalskih preiskovalnih organizacij iz ZDA, Velike Britanije, Avstrije, Madžarske, Francije in Nemčije.

Besedilo: Jerneja Grmadnik
Foto: Bruno Toič

LETOŠNJA VAJA ZLOMLJENO KRILO ŽE ŠTIRINAJSTA PO VRSTI

Letos je potekala že štirinajsta vaja, ki jo organizira Stalna komisija za preiskovanje letalskih nesreč in incidentov vojaških zrakoplovov Ministrstva za obrambo v sodelovanju z drugimi službami. Mineva namreč petnajst let od tragičnega dogodka, ko se je

pri strmoglavljenju letala Pilatus PC-9 smrtno ponesrečil pilot Slovenske vojske major Drago Svetina. »To je bil povod, da smo se odločili po vzoru drugih že uveljavljenih Nativih držav izpopolniti naše sisteme varnosti letenja, kar je med drugim vključevalo izpopolnitev šolanja in zdravniških pregledov za pilote ter letalsko osebje. Prav tako smo

vedli vsakoletno praktično preverjanje načrtov kriznega odzivanja,« je pojasnil začetke vaje Zlomljeno krilo prvi preiskovalec Stalne komisije za preiskovanje letalskih nesreč in incidentov vojaških zrakoplovov polkovnik Mihael Klavžar. Razložil je, da so letos v scenariju vaje predvideli nesrečo na tleh: »Na žalost se takšne nesreče zaradi povečanja

letalskega prometa in čedalje bolj obremenjenih letališč ne dogajajo tako redko, saj na zemlji nimamo kontrole zračnega letenja.« Pri vaji sodelujejo poleg že omenjene komisije še Generalna policijska uprava, Slovenska vojska, Civilna zaščita Uprave RS za zaščito in reševanje, Uprava kriminalistične policije, Nacionalni forenzični laboratorij, Fakulteta za organizacijske vede in Fraport Slovenija.

KREPITEV SODELOVANJA MED RAZLIČNIMI ORGANIZACIJAMI

Na letališču na Brniku je bilo na prizorišču vaje mogoče najprej opaziti dim in razbitine, saj je scenarij predvideval, da se je zgodil trk letališkega avtobusa in najetega potniškega letala Slovenske vojske tipa Airbus A320 v lasti ene izmed članic Nata, ki naj bi prepeljala slovensko ter tuje vojaško osebje na mednarodno misijo. Avtobus je prevažal še civiliste, ki so zamudili pravočasen prihod na letalo. Ob trku je nastal požar, nekaj oseb

REŠEVANJE POŠKODOVANIH IZ LETALIŠKEGA AVTOBUSA

se je rešilo, več pa je bilo smrtnih žrtev. Prvi so se na nesrečo odzvali letališki gasilci, ki so prikazali postopke gašenja in reševanja. Ker je bil med intervencijo opazen tudi zaboj z neznano in morda nevarno vsebino, je prišla na kraj dogodka specializirana enota vojaške policije in s svojimi sredstvi pregledala zaboj, bombni tehnik pa ga je nato odstranil. V nadaljevanju vaje so sledili prikaz zavarovanja prizorišča, pregled in snemanje iz helikopterja z namenom preverjanja varnosti pristopa, aerofotografiranje, prikaz identifikacije in zavarovanja sledi, forenzična dejavnost in dejavnost skupine za identifikacijo trupel. Tovrstne vaje krepijo sodelovanje med različnimi organizacijami na državni in mednarodni ravni. Pri tem je najpomembnejša delitev nalog in odgovornosti. Kot je pojasnil polkovnik Mihael Klavžar, je ob takšnih dogodkih pomembno usklajevanje različnih služb, ki so sicer navajene, da delujejo samostojno, ključno pa je tudi vprašanje, kdo

vodi intervencijo. »Odločili smo se vzpostaviti štab, v katerem so predstavniki različnih služb ministrstev. Ta štab potem usklajuje in vodi delo vseh služb,« je še poudaril načelnik. Na prizorišču vaje so bili še osebje in oprema Uprave RS za zaščito in reševanje. Mag. Stanislav Lotrič, vodja Sektorja za operativno na URSZR, je povedal, da bi civilna zaščita ob takšni nesreči pomagala, če bi bila aktivirana. »Videli ste lahko odziv letaliških gasilcev, ki so prvi prišli na kraj nesreče. Če to ne bi zadostovalo, bi se vključile še druge enote, ki so namenjene za posredovanje ob nesrečah, na primer gasilci in druge zmogljivosti civilne zaščite, ki obsegajo tudi prikolico za množične nesreče, kadar je na primer treba oskrbeti večje število ponesrečencev. Prav tako bi lahko sodelovala enota z vozilom za odstranjevanje neeksploziviranih ubojnih sredstev, kadar so opaženi strelivo ali eksplozivna sredstva,« je pojasnil mag. Lotrič. Kadar je na prizorišču nesreče poskrbljeno

GASILCI SO
POGASIL
POŽAR V
LETALU.

resnični situaciji ne bi zgodile kakšne ovire,« je delo kriminalistov in forenzikov pojasnil višji kriminalistični inšpektor Robert Praček iz Uprave kriminalistične policije Generalne policijske uprave.

V KOMISIJI OBRAVNAVAJO VSAKO LETO PRIBLIŽNO ŠTIRI LETALSKE INCIDENTE

»Stalna komisija za preiskovanje letalskih nesreč in incidentov vojaških zrakoplovov deluje kot samostojna enota pri Ministrstvu za obrambo. V njej je zaposlenih pet profesionalnih preiskovalcev, sicer pa celotna komisija šteje 20 članov, ki sodelujejo po potrebi. Gre za različne profile in specialiste, od meteorologov, letalskih zdravnikov do forenzikov in fotografa, prav tako pa sta organizirani duhovna oskrba in psihološka pomoč,« je pojasnil polkovnik Klavžar in dodal, da v zadnjem obdobju v Slovenski vojski ni bilo večjih letalskih nesreč, tudi zaradi vseh preventivnih varnostnih ukrepov. Pogosti so tako imenovani letalski incidenti. Gre predvsem za tehnične okvare, ko na primer pilot zaradi tehnične napake ne more izvleči kolesa. Takšnih incidentov je vsako leto okoli 30 do 40, zato ima komisija veliko dela, saj z izsledki preiskav pripravi varnostna priporočila, ki jih potem izvajata Slovenska vojska in njeno letalstvo.

Vodja vaje polkovnik Mihael Klavžar je ocenil, da se vaja vse bolj izpopolnjuje. Scenariji

postajajo večplastni tudi zato, da imajo vse službe delo. Takšnih vaj ob letalskih nesrečah, pri katerih sodelujejo različne intervencijske skupine, v Evropi ni veliko in je zato tudi med preiskovalci ter drugimi službami iz tujine veliko zanimanja za njihov ogled. Polkovnik A. D. Bastable z oddelka za preiskavo vojaških nesreč kraljevega vojnega letalstva Združenega kraljestva je povedal, da na vaji deluje kot opazovalec in udeleženec vaje. »Spremljam postopke vaših služb pri takšnih nesrečah in opazujem, kako sodelujete. Eden izmed mojih preiskovalcev je tudi vključen v preiskavo in iskanje dokazov,« je pojasnil ter dodal, da kar se je dogajalo na vaji nekaj ur, bi v resničnih razmerah trajalo veliko dlje. »Natančno in potrpežljivo iskanje dokazov je počasen proces. Opazovali smo predvsem začetno fazo neke letalske nesreče, ko vse poteka precej hitro. Zatem je nujnih veliko podrobnejših analiz, preučevanja nesreč in predstavitev priporočil, da se nesreče ne bi več dogajale. Takšna preiskava lahko traja tudi 12 mesecev,« je zaključil polkovnik A. D. Bastable.

Udeleženci so vajo Zlomljeno krilo 2019 po končanem praktičnem delu na ljubljanskem letališču na Brniku nadaljevali na Pokljuki. Poleg podrobnejše analize so razpravljali o uporabi brezpilotnih letalnikov, uporabi novih tehnoloških pristopov za namene preiskave letalskih incidentov in nesreč ter sodelovali v dodatnih praktičnih prikazih. ■

za ponesrečence in je zagotovljen varen dostop, se začnejo kriminalistične preiskave, identifikacije žrtev nesreče in ugotavljanje vzroka nesreče. »Ogled opravi preiskovalni sodnik. Ogledna skupina je sicer sestavljena iz več področij dela. V našem sistemu so to kriminalist preiskovalec in kriminalistični

tehnik, v današnjem scenariju pa je bil udeležen tudi preiskovalec letalskih nesreč, ki strokovno pomaga, pri identifikaciji žrtev pa sodeluje za to pristojna skupina. Gre za multidisciplinarni pristop, ki ga na podobnih vajah poskušamo združiti in različne službe med sabo usklajujejo svoje delo. Tako se v

KRIMINALISTI
SO PREISKALI IN
IDENTIFICIRALI
ŽRTVE.

BOMBNI
TEHNIK JE
PREGLEDAL
ZABOJ Z
NEVARNO
VSEBINO.

VOJAŠKI NAVDUŠENCI ZAVZELI DIVAŠKO LETALIŠČE

Lepo in toplo poletno vreme ter zanimiv program statičnih in dinamičnih predstavitev sta v soboto, 8. junija, na športno letališče v Divači privabila večtisočglavo množico vojaških navdušencev iz vse Slovenije. Ti so lahko od 9. do 16. ure v okviru dneva odprtih vrat uživali v statičnih in dinamičnih predstavitvah vojaške opreme, bojnih vozil, letal in helikopterjev Slovenske vojske ter zavezniških in partnerskih sil, ki so se mudile na vajah Zvezdni vitez in Jadranski udar v Sloveniji.

Besedilo in foto: Marko Pišlar

V DIVAČI NA OGLED OPREMA IN VOZILA SLOVENSKE VOJSKE TER ZAVEZNIŠKIH VOJSK

Slovenska vojska je ob zaključku Regijskih vaj 2019 na športnem letališču v Divači organizirala letošnji največji dan odprtih vrat. Na njem so se predstavile posamezne enote Slovenske vojske z opremo in tehniko, prav tako so del svojih zmogljivosti prikazale nekatere sodelujoče zavezniške in partnerske enote na mednarodnih vojaških vajah, ki so maja in junija potekale na ozemlju ter v zračnem

prostoru Slovenije. Na statični predstavitvi Slovenske vojske je sodelovala 72. brigada s srednjimi kolesnimi oklepnimi vozili 8 x 8 Svarun, Vojaška zdravstvena enota, 430. mornariški divizion, ki je predstavil opremo voda za uničevanje neeksploziranih ubojnih sredstev in svojo zadnjo pridobitev, nadgrajeno vozilo MRAP. Na predstavitvenem prostoru na letališču se je predstavila tudi 1. brigada Slovenske vojske s pripadniki 10. pehotnega polka s kolesnimi vozili 6 x 6 Valuk ter 132. gorski polk. Gorski polk je predstavil Elanove

zložljive turne smuči, za katere se je zanimalo veliko obiskovalcev. Na predstavitvenem prostoru Slovenske vojske so sodelovali pripadniki iz Garde SV, Lahke raketne baterije zračne obrambe s sistemom Igla, Baterije za ognjeno podporo (BATOP) s havbico 155 milimetrov, protioklepne čete s sistemom Spike,

OBISKOVALCI SO SI Z ZANIMANJEM OGLEDALI OROŽJE IN OPREMO.

PRIKAŽNA VAJA SPECIALIZIRANE ENOTE VOJAŠKE POLICIJE Z ZAJETJEM OSEBE

čete za JRKBO, obveščevalno-izvidniške čete z brezpilotnimi sistemi Belin. Svojo opremo so predstavili tudi Specializirana enota vojaške policije in druge enote Slovenske vojske. Na predstavitveni stojnici za pridobivanje kadra pa so uslužbenci Uprave za obrambo Postojna predstavili možnosti vključitve

mladih v različne oblike sodelovanja s Slovensko vojsko, prav tako so svoje dejavnosti predstavili veteranska in domoljubna društva ter organizacije. Pripadniki ameriške vojske so predstavili vozila in opremo, ki jih uporablja njihova baterija zračne obrambe iz Nemčije, ki je opremljena s sistemom dolgega

dosega Patriot, s katerim so pripadniki sodelovali na vaji Zvezdni vitez. Ogledali smo si lahko še predstavitve lokalnih društev in organizacij, za dobro glasbeno razpoloženje pa so poskrbeli člani Pihalnega orkestra Divača. Obiskovalci so lahko od poldneva poskušali okus eno vojaško golaž, ki so ga pripravili v vojaškem kotlu kuharji iz Slovenske vojske.

PREDSTAVITEV GAŠENJA POŽARA S HELIKOPTERJEM COUGAR

PROGRAM POPESTRILI PRELETI SLOVENSКИH IN ZAVEZNIŠKIH VOJAŠKIH LETALNIKOV

Poleg statičnih predstavitev vojaške opreme in zmogljivosti enot Slovenske vojske ter zavezniških in partnerskih vojsk je bil še posebej zanimiv dinamični del programa dneva odprtih vrat s predstavitvijo letalske enote in vojaške policije. Pripadniki Specializirane enote vojaške policije in posadke vojaškega helikopterja Bell-412 so v združeni akciji prikazali postopke pri zajetju sumljive osebe. Sledili so prikaz spuščanja reševalcev na tla, oskrba in dvig poškodovanca v vreči z elektromotornim vitlom na helikopter Bell-412. Ker je poleti veliko nevarnosti za nastanek požarov v naravi, zlasti na sušnem kraškem terenu, so pripadniki 15. polka vojaškega letalstva s helikopterjem Cougar AS AL 532 in ob podpori lokalnih gasilcev iz prostovoljnega gasilskega društva iz Senožeč prikazali postopke zajemanja in odmetavanja vode s podvesno vrečo za gašenje požarov. Prizorišče nad Divačo so preletavala različna letala Slovenske vojske, letala Pilatus PC-9M in Zlin v različnih formacijah, prav tako so iz Cerkelj ob Krki prileteli dve češki lovski letali Aero L-159, iz ameriške letalske baze v Avianu pa dva lovca 5. generacije F-35 Lightning II. Gre za trenutno najbolj tehnološko razvita lovška letala na svetu, ki jih odlikuje tehnologija manjše radarske opaznosti. Letala F-35 Lightning II so iz Združenih držav Amerike v letalsko oporišče na sever Italije priletela zaradi udeležbe na mednarodni vojaški vaji Zvezdni vitez 2019, s katero so preverjali in izpopolnjevali povezanost vojsk v regiji. ■

SEMINAR VODITELJSTVA ZA MAKEDONSKE PODČASTNIKE

Šola za podčastnike s Centra vojaških šol je od 3. do 14. junija v Vojaškem objektu Kadetnica v Mariboru izvajala seminar voditeljstva po Natovem programu DEEP (Defence Education Enhancement Programme). Seminar se izvaja v angleškem jeziku in pod Natovim pokroviteljstvom, namenjen pa je podčastnikom vojsk, ki še niso vključene v zavezništvo. Tokrat je bil namenjen 16 pripadnikom oboroženih sil Severne Makedonije, udeležili pa so se ga tudi štirje inštruktorji-opazovalci ukrajinske in moldavske vojske. Program vključuje različne vsebine, s katerimi se predstavijo uspešen razvoj podčastniškega zbora Slovenske vojske, učinkovito delovanje podčastniške podporne linije in najnovejši dosežki ter pridobitve na področju sistema vojaškega izobraževanja in usposabljanja za podčastnike.

Besedilo: Jerneja Grmadnik
Foto: Robert Cotič in Carmen Kos

podčastniki pripravili seminar za podčastnike iz Severne Makedonije. Ta je v postopku pridružitve zvezi Nato, zato sta uvajanje Natovih standardov in smernic ter oblikovanje primerljivih in povezljivih sistemov toliko pomembnejši. To je poudaril tudi višji štabni praporščak Basalykas: »Na predavanju sem slušateljem pojasnil, kako deluje Natov program DEEP in kako lahko pomagamo državam, ki potrebujejo pomoč. Govoril sem o sodobnem podčastniškem zboru, navajal naloge podčastnikov in kaj se od njih pričakuje. Severna Makedonija je v postopku

SLUŠATELJI TUDI V PRAKSI SPOZNALI DELOVANJE POVELJNIŠKIH TIMOV

Po besedah glavnega podčastnika Slovenske vojske višjega praporščaka Danijela Kovača mora biti podčastnik v sodobnih oboroženih silah taktično in tehnično usposobljen, prav tako pa mora imeti veliko znanja. Poveljniki mora svetovati in tako skrbeti za vse podčastnike ter podrejene. Prav o veččinah in pomenu voditeljstva so podčastnikom oboroženih sil Severne Makedonije predavali pripadniki Šole za podčastnike SV in Natovi

Aleksander Varga, pripadnik Šole za podčastnike, je poudaril, da je bilo poleg teoretičnega znanja pomembno tudi spoznavanje delovanja poveljniških timov v praksi: »Obiskali smo 74. pehotni polk in podčastnikom oboroženih sil Severne Makedonije predstavili delovanje poveljniškega tima tako na ravni voda in čete kot tudi polka. Slovenski častniki in podčastniki posamezne ravni so slušateljem predali svoje poglede in izkušnje.« Udeleženci seminarja so opravili dvodnevno študijsko potovanje z ogledom znamenitosti Slovenije in obiskali 430. mornariški divizion. »Poleg predajanja znanja in izkušenj je pomembno tudi mreženje. Povratne informacije so vsako leto odlične, slušatelji so motivirani, najpomembnejše pa je, da dobijo veliko novih zamisli,« je dodal vodja seminarja. Višji praporščak Danijel Kovač je poudaril, da so slušatelji Ukrajinci in Moldavci, ki so se seminarja udeležili v zadnjih dveh letih, v svoje sisteme že uvedli smernice in dokumente, ki smo jim jih predstavili.

saj imamo veliko kakovostnih vsebin, ki jih lahko omogočimo tudi drugim oboroženim silam.« Prvi podčastnik Slovenske vojske je še poudaril pomen mreženja in navezovanja stikov znotraj Nata, saj se tako širi ugled Slovenske vojske, prav tako pa se pridobivajo možnosti za različne vrste sodelovanj ter sledenje najnovejšim usmeritvam in smernicam na področju delovanja podčastniških zborov. Ob tem je še povedal, da je vesel, saj so Šolo za podčastnike obiskali ugledni gosti, visoki podčastniki iz Nata, kot sta glavni podčastnik zavezniškega poveljstva za transformacijo višji štabni praporščak Bogdan Tibor in glavni podčastnik zavezniškega poveljstva za operacije višji štabni praporščak Siim Saliste iz Estonije.

Višji štabni praporščak Saliste je povedal, da je slušateljem na predavanju predstavil svoje izkušnje in jih povprašal o njihovih željah ter izzivih, ki jih doživljajo na svoji poklicni poti. Svetoval jim je, naj pri oblikovanju svojega podčastniškega zbora ne iščejo že

VIŠJI ŠTABNI PRAPORŠČAK SIIM SALISTE IN SLUŠATELJI, PODČASTNIKI OBOROŽENIH SIL SEVERNE MAKEDONIJE

Pri Natovem programu DEEP zagotavljajo Natove članice in različne izobraževalne ustanove izobraževanja ter seminarje za države partnerice zavezništva, ki potrebujejo izkušnje, znanje in pomoč pri oblikovanju ali preoblikovanju svojih sistemov oboroženih sil ter vojaškega izobraževanja. Višji štabni praporščak Bronius Basalykas iz Litve, koordinator Natovih programov DEEP, je pojasnil, da so v program vključene Natove države, ki omogočajo in izvajajo določene izobraževalne

vsebine, seminarje in tečaje, na drugi strani pa so prosilke za udeležbo pri različnih izobraževalnih aktivnostih, med njimi Gruzija, Moldavija, Ukrajina, Bosna in Hercegovina ter druge partnerske države. V Natov program DEEP so se predstavniki podčastniškega zbora vključili že pred štirimi leti, ko je pripadnik SV predaval in pomagal pri izvedbi tečaja v okviru Natove šole. Prvi seminar je organizirala Šola za podčastnike leta 2017, ko so se ga udeležili podčastniki ukrajinskih oboroženih sil. Letos so slovenski

pridružitve Natu, zato je pomembno, da so določene zadeve poenotene, primerljive in povezljive. Vesel sem, da sta na seminarju tudi dva inštruktorja-opazovalca iz Ukrajine in Moldavije, torej iz držav, ki sta v preteklosti že uporabili naš izobraževalni program. Naš cilj ni le pomagati državam prosilkam, temveč jih podpreti v tem, da postanejo naše partnerice, ki bi bile v prihodnosti ponudnice svojih vsebin.« Pohvalil je aktivne slovenske podčastnike in poudaril, da je Slovenska vojska pomembna članica tega programa.

UDELEŽENCI IN IZVAJALCI SEMINARJA

visoki podčastniki. Ti so se na seminarju seznanili z organiziranostjo Slovenske vojske, izobraževalnim sistemom podčastnikov in z Natovimi smernicami pri razvoju podčastniških sistemov. V okviru seminarja so bili izpostavljeni model razvoja Natovih podčastnikov, teorija voditeljstva, vidiki med splošna, razmerje med častniki in podčastniki, vloga podčastnika pri načrtovanju bojnih delovanj, temelji andragogike ter oblikovanje in razvoj programov vojaškega izobraževanja in usposabljanja. Vodja seminarja praporščak

SLOVENIJO OBISKALI UGLEDNI VISOKI NATOVI PODČASTNIKI

Glavni podčastnik Slovenske vojske višji praporščak Danijel Kovač je povedal, da je sodelovanje v Natovem programu DEEP zelo pomembno za ugled države in Slovenske vojske, saj nas postavlja ob bok drugih zaveznic, ki imajo več finančnih, kadrovskih in drugih virov: »V Slovenski vojski dokazujemo, da imamo veliko znanja in izkušenj. To je bilo opaženo že v tujini. Nato nas je začel spodbujati pri certificiranju kariernih tečajev,

izdelanega produkta, temveč naj se učijo na napakah drugih, da jih ne bodo več ponavljali. Višji štabni praporščak Saliste je ob koncu obiska pohvalil, da v Sloveniji ne razmišljamo le znotraj nacionalnih okvirov, temveč tudi mednarodno, saj je treba danes v spreminjajočem se okolju delati tudi regionalno: »Slovenija opravlja to dobro in pomaga s svojim znanjem vsem, ki potrebujejo pomoč. Cenim delo Šole za podčastnike in njen prispevek v Natovem programu DEEP,« je še poudaril. ■

SLOVENIJA GOSTILA UPORABNIKE SISTEMA SPIKE

Od 4. do 6. junija je v Sloveniji potekalo 16. srečanje kluba uporabnikov sistema Spike (Spike 16th Users's Club). Srečanje, ki ga vsako leto organizira Natova agencija za podporo in nabavo (NATO Support and Procurement Agency – NSPA), je potekalo v Sloveniji prvič. Gostitelja srečanja, ki se ga je udeležilo več kot 90 predstavnikov iz 16 držav, sta bila Ministrstvo za obrambo in Slovenska vojska.

Besedilo: Marko Pišlar
Foto: Bruno Toič

SISTEM SPIKE UPORABLJA V SVETU VEČ KOT 30 DRŽAV

Klub uporabnikov sistema Spike, ki je nastal pred 16 leti, se uporablja kot temelj za vsakoletna mednarodna srečanja, na katerih delegacije predstavnikov držav uporabnic sistema Spike izmenjajo taktično znanje, delijo pridobljene izkušnje s področja usposabljanja in izvajanja operacij ter predstavijo prihodnje potrebe in napredne zmogljivosti. Sistem Spike danes uporablja že več kot trideset držav na svetu, tudi Slovenija. Pri organizaciji dogodka so sodelovali Direktorat za logistiko Ministrstva za obrambo ter Inženiring, Center vojaških šol in nekatere druge enote iz Slovenske vojske, ki so za udeležence srečanja pripravili vse nujno za izvedbo zanimivega ter bogatega predstavitvenega programa.

NAJPREJ IZMENJALI INFORMACIJE O PROJEKTIH, RAZISKAVAH IN NAČRTIH TER PREDSTAVILI NOVOSTI

Prvi dan srečanja kluba uporabnikov sistema Spike je v Ljubljani potekal sestanek, na katerem je NSPA predstavila stanje projektov. Agencija namreč združuje vse aktivnosti logistike in oskrbe v Natu ter svoje članice na tem področju podpira. Agencija je bila ustanovljena na podlagi novega pristopa zveze Nato k racionalizaciji stroškov za obrambne namene (Smart Defence) med svetovno gospodarsko in finančno krizo. Predstavniki iz držav udeleženk so spregovorili o svojih dejavnostih, raziskavah in prihodnjih projektnih načrtih. Ob koncu prvega dne je izraelsko podjetje Rafael predstavilo novosti na področju proizvodnje protiklepnih sistemov Spike.

SLOVENSKA VOJSKA IZSTRELILA DVE RAKETI SISTEMA SPIKE

Drugi dan srečanja je na osrednjem vadišču Slovenske vojske v Postojni potekalo predstavitev bojno streljanje s sistemom Spike Slovenske vojske na oklepno lupino odsluženega tanka, ki so ga na Poček za potrebe srečanja

SLOVENSKA VOJSKA JE RAKETO SPIKE PRVIČ IZSTRELILA IZ ZAPRTEGA BUNKERJA.

pripeljali pripadniki Logistične brigade SV. Strelca Slovenske vojske iz protiklepnih čete rodovskega bataljona 72. brigade Slovenske vojske iz Murske Sobote sta na oklepni cilj izstrelila dve raketi sistema Spike. Prva raketa je bila izstreljena iz zaprtega bunkerja, druga pa iz bojne postaje na oklepem kolesnem vozilu 4 x 4 ameriškega proizvajalca Oshkosh, ki jih za potrebe Slovenske vojske kupuje tudi Ministrstvo za obrambo.

PREDSTAVITEV OBRAMBNE INDUSTRIJE IN ZNAMENITOSTI DRŽAVE GOSTITELJICE

Dogodek na Počku je vključeval še statično

predstavitve obrambe industrije, zlasti razstavo izdelkov podjetij Rafael in Eurospike, proizvajalcev sistema Spike in druge obrambne industrije, ki je vključena v proizvodnjo tega protiklepnega sistema. Svoje izdelke pa so ob tej priložnosti predstavili še nekatera druga podjetja iz Slovenije. Uradni program srečanja kluba uporabnikov sistema Spike v Sloveniji se je zaključil z ogledom muzejskih zbirk Parka vojaške zgodovine Pivka, saj je eden izmed ciljev vsakoletnih srečanj poleg strokovne izmenjave znanja in izkušenj tudi predstavitev kulturnih, naravnih in vojaških zgodovinskih znamenitosti države gostiteljice. ■

RAKETA SPIKE JE BILA IZSTRELJENA TUDI IZ BOJNE POSTAJE NA VOZILU OSHKOSH.

Zlata strelska vrvica, nagrada za uspešno treniranje

Zlati strelski znak leta 2018 je na letošnjem dnevu Slovenske vojske maja v Cerkljah ob Krki prejel desetnik Jan Hlačer, pripadnik 20. pehotnega polka 72. brigade Slovenske vojske. Najboljši strelec v Slovenski vojski, ki svoje poslanstvo opravlja kot vodja ognjene skupine, v enoti izstopa s svojimi strokovnostjo, profesionalnostjo, motivacijo in samoiniciativnostjo. Dobro razvite organizacijske sposobnosti mu omogočajo spremljanje dela enote ter prispevanje predlogov za izboljšanje dela in življenja v vođu ter četi. Udeležil se je dveh mednarodnih misij v Afganistanu in na Kosovu, na tečajih in usposabljanjih doma ter v tujini pa se uvršča med najboljše slušatelje. Že več let tekmuje tudi na vojaških strelskih tekmovanjih. Desetnik, ki v prostem času potuje in fotografira, je poudaril, da je priznanje rezultat truda in uspešnega treniranja.

Besedilo: Jerneja Grmadnik
Foto: Bruno Toič

Desetnik Jan Hlačer iz Celja se je Slovenski vojski pridružil leta 2009. Že od otroštva so ga zanimale vojaške teme, predvsem orožje, pozneje so ga pritegnile tudi vojaška zgodovina, taktika in strategija. Po srednji šoli je nadaljeval šolanje, potem pa se je odločil, da se preizkusi kot vojak. »Začetki so bili zanimivi, saj je bilo zame to nekaj novega. Naučiti se je bilo treba timskega dela in discipline,« je vojak obudil spomine na prve mesece nošenja uniforme. Po opravljanju temeljnega vojaškega strokovnega usposabljanja je svoje delo nadaljeval v 74. motoriziranem bataljonu. Hitro je ugotovil, da mu poklic vojaka ustreza in še danes zagotavlja, da ima srečo, saj dela, kar ga veseli. »Rad imam, da se nekaj dogaja, težko bi delal več ur v pisarni. Vojaški poklic je dinamičen in raznovrsten,« je pojasnil desetnik, ki je že leta 2010 odšel na prvo misijo v Afganistan. Bil je pripadnik prvega kontingenta Slovenske vojske, ki je v Afganistanu dajal mentorstvo tamkajšnjim oboroženim silam. Leta 2015 se je udeležil še misije na Kosovu. »Obe misiji sta bili pozitivni in zanimivi, sploh v Afganistanu je bilo edinstveno, saj je že pokrajina bolj eksotična. V mednarodnem okolju sem videl in se naučil veliko novega, predvsem pa sem se vrnil z mislijo, da živimo v lepi in urejeni državi ter da smo zato lahko srečni,« je poudaril desetnik, ki se je kmalu po prihodu iz Afganistana zaposlil v 20. pehotnem polku, opravil desetniški tečaj in trenutno opravlja naloge vodje ognjene skupine. Po njegovih besedah so odlike dobrega vojaka discipliniranost, iznajdljivost, zanimanje za poklic, obvladanje streljanja in taktičnih postopkov ter dobra fizična pripravljenost.

PRAV ODLIČNE STRELSKE SPOSOBNOSTI SO ENA IZMED ODLIK ENAINTRIDESETLETNIKA, KI JE PREJEL LASKAVI NAZIV NAJBOLJŠEGA STRELCA SLOVENSKE VOJSKE IN POSLEDIČNO ZLATO STRELSKO VRVICO

Jan Hlačer je pojasnil, kakšen je sistem civilno-vojaških strelskih tekmovanj. Strelska liga obsega štiri stebre. V prvem stebri se za zlato strelsko vrvico potegujejo odlični strelci, drugi stebel je prostovoljen in namenjen pripadnikom profesionalne sestave SV ter rezervistom, v tretjem stebri tekmujejo bivši pripadniki, veterani in drugi v streljanju s puško M48, četrti stebel pa se še razvija in bo namenjen sodelovanju s šolami. V prvi stebel so povabljeni vsi odlični strelci oziroma tisti, ki dosežejo odlične rezultate na osebnem strelskem testu. Za končno zmago tekmujejo poleg njih najboljši iz prvega stebra prejšnjega leta in najboljši strelci iz druge-

ga stebra. Sledi pet dinamičnih tekem: prva šteje kot kvalifikacije, na preostalih se strelci najprej preizkusijo s puško, nato s pištolo, sledi pa še kombinacija streljanja s puško in pištolo. Na zadnji tekmi se pomeri deset finalistov, zmagovalec pa prejme zlati strelski znak. Desetnik se veseli dejstva, da je v močni konkurenci zmagal, s čimer je poplačan za trud in zgledno treniranje. Jan Hlačer je namreč tudi član Strelskega kluba Sv. Jurij in kluba v Šentjurju, kjer trenira enkrat na teden.

Kaj je odlika dobrega strelca? »Glede na to, da se na tekmah preizkušamo v dinamičnem streljanju, ki obsega premike, je treba najti pravilno razmerje med natančnostjo in hitrostjo, saj se strelci zapisujejo na štoparici, slabi zadetki pa prinašajo pribitke,« je povedal pripadnik 20. pehotnega polka, ki si želi v prihodnosti postati podčastnik Slovenske vojske in se ukvarjati s strelstvom. Želi se tudi udeležiti tečaja za vaditelja streljanja. Desetnik Jan Hlačer se v prostem času ukvarja s fotografijo, in sicer vse od leta 1998, ko je z očetovim fotoaparatom prvič fotografiral letalski miting vojaških letal. Najraje fotografira pokrajine, prav tako je ljubitelj astrofotografije, motive v mestih pa išče na daljših potovanjih po Evropi s terenskim vozilom s strešnim šotorom. Tja se pogosto odpravi s partnerico. ■

O POMENU POZORNOSTI NA ZNAKE RADIKALIZACIJE PRI POSAMEZNIKIH

V četrtek, 13. junija, je na Ministrstvu za obrambo potekalo usposabljanje za vodstvene delavce ministrstva z naslovom *Radikalizacija k nasilju: prepoznavna in ukrepanje*. Predstavnik Obveščevalno varnostne službe MO (OVS) Dejan Krajlah je predaval o tem, kako prepoznati radikalizacijo k nasilju in ob njej ukrepati, ter o terorizmu v povezavi s tujimi borci, povratniki in novimi pojavnimi oblikami. Na začetku posveta sta zbrane nagovorila namestnik generalnega direktorja OVS Andrej Fefer in organizatorka dogodka Maja Dimitrovski iz Kabineta ministra.

Besedilo: mag. Jerica Pavšič
Foto: Bruno Toič

Namestnik generalnega direktorja OVS Andrej Fefer je udeležence posveta seznanil o tem, zakaj je treba govoriti in seznanjati o terorizmu ter radikalizaciji. Gre za to, da smo sicer še pred nekaj leti gledali na Slovenijo kot preveč oddaljeno od območij, na katerih se pojavlja terorizem, ki bi na nas neposredno vplival. Takšno razmišljanje se je do danes spremenilo. Terorizem se širi tudi k nam in v našo sosesčino. Radikaliziran pripadnik obrambnega sistema predstavlja v primerjavi z radikaliziranim običajnim državljanom zaradi svoje usposobljenosti, posebnega znanja in dostopa do orožja ter opreme bistveno večjo nevarnost za okolico.

Eno izmed poslanstev OVS je tudi preprečevanje ogrožanja obrambnega sistema. »Ne ogrožajo ga zmeraj samo zunanji dejavniki, temveč tudi notranji. Naši pripadniki so le ljudje, kar pomeni, da se lahko zgodi radikalizacija tudi pri njih. Pred nekaj leti nas je presenetila novica o neonacistični celici znotaj nemškega generalštaba, kar pa ni bila niti prva niti edina takšna novica. Podrobnejši opazovalec lahko zazna podobne primere v skoraj vseh državah zaveznitva, ponekod v večjem in drugje v manjšem obsegu. Družba se vedno bolj radikalizira, sredine skoraj ni več, oborožene sile pa pri tem niso izjema. Če vemo, da lahko radikalizacija posameznikov vodi k nasilju, vse

pa se kaže v nečem, kar običajno razumemo kot terorizem, potem je jasno, da gre za fenomen, na katerega moramo biti pozorni tudi mi,« je poudaril namestnik generalnega direktorja OVS Andrej Fefer.

NAJ BO PREVENTIVA PRED KURATIVO

Že dlje časa se zavedamo, da terorizma ne morejo zadrževati samo varnostni organi. Pri zadnjih množičnih odhodih na tuja bojišča se je to še posebej pokazalo. Poleg tega se je pokazalo tudi to, da so bili pri vsakem radikaliziranem posamezniku že pred tem nekakšni znaki oziroma znamenja, da se z njim nekaj dogaja, vendar pa sistem tega ni znal pravočasno zaznati ali se nanje odzvati. Podobni so najbrž tudi primeri iz Slovenije. Bistveno je razumeti, da je med potekom dogodkov, kot sta na primer odhod na bojišče ali teroristični napad doma, že vse zamujeno. Takrat lahko le odpravljamo posledice.

Z namenom zgodnjega odkrivanja in preprečevanja radikalizacije je Evropska komisija že leta 2011 ustanovila vseevropski projekt RAN (Radicalisation Awareness Network). Gre za mrežo strokovnjakov (t. i. first linerji), ki lahko prvi pridejo v neposredni stik s ciljnim posamezniki ali ranljivimi skupinami ter takšne pojave pravočasno zaznajo in se nanje odzovejo. »Prve znake, da

je oseba na poti radikalizacije, lahko opazijo prijatelji, družina, sodelavci, ljudje v zdravstvu, socialnih službah, športna društva, lokalne skupnosti, verski voditelji in še nekateri drugi, ki so s temi osebami v stiku. Vendar ti tega ne bodo zaznali in se ustrezno odzvali, če na to ne bodo pozorni ali kadar ne bodo vedeli, kaj znaki pomenijo in koga obvestiti,« je poudaril Dejan Krajlah.

»Izkušnje kažejo, da med tiste, ki lahko najprej opazijo znake oziroma znamenja, da je neka oseba na poti radikalizacije, poleg družine in prijateljev prav gotovo spadajo osebe, ki zasedajo najvišje položaje znotraj posameznega organa. Glede na to, da smo zaposleni na MO bolj izpostavljeni varnostnemu tveganju, je prav, da imamo na tem področju izobraževanja in usposabljanja, saj lahko prav vsak zapade v proces radikalizacije,« je povedala Maja Dimitrovski, organizatorka dogodka. V drugem delu posveta so obravnavali terorizem, kaj vanj uvrščamo in kakšne so njegove nove pojavne oblike. Po vojaškem porazu Islamske države bi bilo mogoče naivno pomisliti, da te grožnje ni več. Vendar je dejstvo, da IS kljub izgubam ozemlja še obstaja, je aktivna v digitalnem svetu, čeprav v manjšem obsegu, še zmeraj usmerja svoje privrčence in je navdih za svoje oboževalce. Tudi v Evropi se napadi, ki so sicer manj izpopolnjeni in bolj improvizirani, žal nadaljujejo. ■

MEDALJA ZA HRABROST OD CESARJA JOŽEFA II. DO KARLA I.

Medalja za hrabrost je bila ustanovljena kot častni spominski kovanec za hrabrost (Die Ehren-Denk Münze), in sicer 19. julija 1789 s statutom, ki ga je podpisal cesar Jožef II. V njem je izrecno poudarjeno, da ne gre za medaljo, temveč priznanje v obliki kovanca, ki služi kot nagrada za pogumno dejanje v boju, reševanje bojnega tovariša v boju in zavarovanje ali osvojitve prapora. Njegova ustanovitev je povezana predvsem s spoznanjem, da denarna nagrada in pohvala nista vedno dovolj za dvig morale v enotah.

Besedilo: Simona Pörš, Vojaški muzej SV
Foto: svetovni splet

Kovanec je bil kot priznanje namenjen pripadnikom avstrijske cesarske vojske, vse od navadnega vojaka pa do podčastnika. Častni spominski kovanec je imel dve stopnji, podeljeval se je namreč kot zlat ali srebrn. Prejemniku zlatega častnega spominskega kovanca je pripadala kot nadomestilo celotna plača, medtem ko je dobitnik srebrnega dobil ob priznanju pol svoje plače. Višina nadomestila se ni spreminjala, tudi če je prejemnik napredoval v svojem razredu in prejemal višjo plačo, njegovo izplačevanje pa je bilo povezano s časom službovanja v armadi. Šele 1. oktobra 1914 je bilo s cesarjevim odlokom nadomestilo spremenjeno v dosmrtno rento. Takrat so bile veljavne vrednosti mesečnih nadomestil 30 kron za zlato medaljo za hrabrost, 15 kron za srebrno medaljo za hrabrost 1. stopnje in 7,50 kroge za srebrno medaljo za hrabrost 2. stopnje.

Oba kovanca sta bila enake velikosti, v premeru sta namreč merila 40 mm in imela na svojih licih doprsno podobo cesarja Jožefa II., na hrbtu pa so bili upodobljeni motiv prekrizanih štirih zastav in dveh praporov ter lovorjev venec in v sredini napis DER TAPFERKEIT. Častni kovanec enake stopnje je bil lahko podeljen istemu prejemniku samo enkrat. Kadar mu je bil podeljen še zlato, je moral srebrnega vrniti. Je pa že od začetka veljalo, da lahko priznanje obdrži ne glede na to, da se mu je medtem spremenil status in je postal na primer častnik, obdržal pa je tudi denarno nadomestilo. Častni spominski kovanec za hrabrost je bil leta 1809 uradno preimenovan v medaljo za hrabrost (Der Tapferkeitsmedaille). Medalja se je podeljevala tako kot pred njo kovanec v različnih stopnjah in je veljala za najpogostejše podeljeno priznanje. Ljudje so ga

poimenovali *red Marije Terezije za moštvo*. Že od začetka sta se podeljevali zlata in srebrna medalja. Obe sta bili enako veliki, in sicer s premerom 40 mm. 19. avgusta 1848 je cesar Ferdinand I. srebrno medaljo za hrabrost razdelil na dve stopnji. Od takrat so se podeljevale tri medalje, in sicer zlata ter srebrna 1. in 2. stopnje. Srebrna medalja 2. stopnje, znana tudi kot *mala srebrna*, ki je imela premer 30 mm, se ni podeljevala le za hrabrost v vojni, temveč tudi za *dokazan pogum in odločnost* v miru. V tem primeru prejemnik ni dobil denarnega nadomestila. Ob ustanovitvi priznanja je bila na licu kovanca podoba cesarja Jožefa II., na hrbtu pa sta bila dvovrstični napis DER TAPFERKEIT (za hrabrost) in lovorov venec s prekrizanimi zastavami ter prapori. Z vsako zamenjavo na prestolu se je zamenjala tudi vladarjeva podoba na priznanju. Napis na hrbtu kovanca pa je vse do cesarja Karla I. ostajal isti. Na licu medalje za hrabrost so si po cesarju Jožefu II. (1789–1792) sledile še podobe preostalih cesarjev razen Leopolda II. (1790–1792), ki na priznanju podobe svojega predhodnika ni zamenjal s svojo. Podobe poznejših cesarjev na licu kovanca: Franc II. (1792–1804), ki je od leta 1804 vladal kot prvi avstrijski cesar Franc I. (1804–1839) in je bil zato popravljen tudi napis na licu kovanca iz FRANZ II v FRANZ KAISER VON OESTERREICH, Ferdinand I. (1839–1848),

Franc Jožef I. (1848–1917) in kot zadnji Karel I. od 4. aprila 1917 do konca prve svetovne vojne. Cesar Franc Jožef I. je svojo podobo na priznanju spremenil trikrat. Prva upodobitev ga je prikazovala iz levega profila v maršalski uniformi in je bila iz obdobja 1849–1859, sledila ji je prva sprememba, ki se je obdržala do leta 1866. Na teh medaljah je bil cesar še vedno upodobljen v levem profilu, vendar z že manjšimi brki, na medaljah iz obdobja prve svetovne vojne, torej zadnjih treh let svoje vladavine, pa je cesar upodobljen v desnem profilu z brki in značilnimi zalisci. Med vladavino Karla I. se je spremenil tudi napis na hrbtu kovanca, in sicer v FORTITVDINI. V resnici je šlo za latinski prevod. Prav tako je nemški napis na licu kovanca zamenjal latinski napis CAROLVS D.G. IMP. AVST. REX BOH. ETC. ET REX APOST. HVNG. Medalja je do leta 1860 visela na podolgovatem traku bele barve s prečnimi črtami rdeče barve. Od takrat je bil trak trikotno zložen, vendar se barva in vzorec nista spremenila. Medalja se je vpenjala na uniformo v višini prvega gumba suknjiča na t. i. zanke za priznanja na levi strani prsi. Tako

kot že kovanec se je medalja najprej podeljevala le vojakom in podčastnikom, vendar je cesar Karel I. 15. septembra 1917 ustanovil še zlato in srebrno medaljo za častnike. Ti sta se od priznanja za vojake in podčastnike ločevali po tem, da sta imeli na nosilnem traku pripeto kovinsko inicialko K v zlato ali srebrni barvi oziroma izvezeno na nosilnem traku. Zanj sicer niso dobili denarnega nadomestila. Še pred tem, 14. februarja 1915, je cesar Franc Jožef I. skupini treh medalj za hrabrost dodal še bronasto, ki je bila po velikosti enaka srebrni 2. stopnje. Tudi zanj prejemnik ni dobil denarnega nadomestila. Po cesarjevem odloku iz 5. julija 1849 so se lahko podeljene medalje za hrabrost nosile istočasno, kar prej ni bilo mogoče. Uredba iz 29. novembra 1915 je določala, da se lahko ista medalja za hrabrost podeli večkrat, vendar največ štirikrat. Za označevanje te večkratnosti so uvedli ploščice na nosilnem traku iz nerjaveče kovine širine osem milimetrov v treh različnih dolžinah, torej 50 mm, 40 mm in 30 mm. Ploščice so bile trapezaste oblike in prilagojene trikotni obliki nosilnega traku. Denarno nadomestilo je veljalo le za prvo podelitev, saj ni bilo povezano s

številom podelitev iste medalje oziroma večkratna podelitev ni mogla vplivati na višino nadomestila. Medalje, ki so se podeljevale med prvo svetovno vojno, se razlikujejo od tistih pred njo. Prva sprememba se je zgodila že leta 1914, ko so bile prvič izdelane srebrne medalje s preigibnim obročkom za pritrditev nosilnega traku, pred tem je bilo uho za trak nepregibno in sestavni del priznanja. Zlate medalje so tudi po letu 1914 ohranile trdo in nepregibno uho za nosilni trak. Vojni čas je vplival na material, iz katerega so se medalje izdelovale. Zlate medalje so bile namreč v resnici zlate, vendar spomladi 1917 so jih zaradi varčevanja začeli izdelovati iz pozlačenega bronca ali celo cenениh zlitin z obljubo, da bodo po vojni zamenjane s pravimi zlatimi, kar pa se ni zgodilo. Takšnih pozlačenih medalj je bilo podeljenih okoli 800 in so imele ob robu vtisnjen napis BRONZE, kar je veljalo tudi za obe stopnji srebrne medalje. Bronaste pa so že vse od začetka izdelovali iz 50 odstotkov bakra in 50 odstotkov vojnega materiala. Poleg omenjene oznake, da je priznanje izdelano iz nadomestnega materiala, je to označeval še napis HMA – UNECHT ali KB – NEM VALODI. Medalje so oblikovali različni medaljerji, in sicer Johann Nepomuk Wirt (1753–1810), Johann W. Harnisch (1785–1826), Johann Josef Daniel Boehm (1794–1865), Konrad Lange (1806–1856), Friedrich Leisek (1839–1914), Josef Tautenhayn (1837–1911) in Heinrich Kautsch (1859–1943). Po prvi svetovni vojni so prejemniki medalje za hrabrost denarno nadomestilo dobivali do leta 1923. Ponovno je bilo uvedeno leta 1931, vendar le za zlato in srebrno prve stopnje, ne pa tudi za srebrno medaljo druge stopnje. Po priključitvi Avstrije k Nemčiji je bila medalja za hrabrost obravnavana kot nemško priznanje, njen imetnik pa je bil upravičen do doživljenskega nadomestila v višini 20 rajhovskih mark (die Reich Mark), kar je pomenilo 30 šilingov. Po drugi svetovni vojni je Nemčija kot pravna naslednica nemškega rajha prevzela skrb za izplačevanje nadomestila, vendar le nemškimi državljanom, pa še to samo za zlato medaljo, in sicer 25 nemških mark. Leta 1958 je nadomestilo ponovno začela izplačevati tudi Republika Avstrija. Med prejemniki priznanj za hrabrost je bilo veliko slovenskih vojakov, ki so služili v avstro-ogrski armadi. Nekatera priznanja se v okviru zbirke insignij hranijo v Vojaškem muzeju Slovenske vojske, med drugimi tudi zlata medalja za hrabrost. ■

Viri in literatura:

Schwarz, Walter A.: Die Militärischen Dekorationen der Monarchie, Die Tapferkeitsmedaille, str. 240–243, Österreichs Orden vom Mittelalter bis zur Gegenwart, Graz 1996.

Mal, Klement: Medalje za hrabrost – odklikovanje junakov, str. 41–44, Na fronti, revija za vojaško zgodovino, št. 2, Društvo soška fronta Nova gorica, 2003.

Švajncer, Janez J.: Medalja za hrabrost v 1. svetovni vojni, str. 58–73, Vojnogodovinski zbornik, št. 6, Logatec 2001.

Purves, Alec A.: Medal for Bravery, str. 82–83, The Medals Decoration & Orders of the Great War 1914–1918, London 1975.

Odbojniki toplote

O odbojnikih toplote pišejo skoraj vse knjige o preživetju, v praksi pa jih malokdo postavlja, še manj pa je tistih, ki vanje verjamejo. Pravzaprav gre za nekakšno pregrado oziroma ograjo na drugi strani ognja, se pravi, nasproti nas. Lahko je sestavljena iz tanjših debel, kamena, zemlje oziroma iz tega, kar imamo pri roki. Gre za večinoma okoli pol metra visoke ograde, redko višje. Njihov namen je, da na drugi strani ognja odbijajo toploto ognja nazaj proti nam. Viri navajajo, da bi nam bilo prav zato ob ognju še topleje, kot nam je sicer. V praksi lahko s termometrom precej hitro preverimo, kaj je res in kaj ne.

Besedilo in foto: Igor Fortuna

Dolgo sem zagovarjal nesmisel gradnje odbojnikov, saj sem menil, da so neučinkoviti in zato izguba časa ter energije. Pa vendar sem se bolj poglobil in ugotovil, da niso tako slabi. Težava je v tem, da odbojnik večina literature napačno predstavlja. Res je, da nam na drugi strani ognja, nasproti nas, ne vračajo toplote. Z njimi v bistvu preprečimo, da bi veter odnašal tople zrak, s čimer ustvarimo kotiček toplega zraka. Koristni so tudi zato, ker lahko ponoči zakrijemo ogenj in ne izdajamo svojega položaja. Ogenj seva toploto na vse strani in kadar tople zrak doseže pregrado oziroma odbojnik, se začne ob njem dvigovati. Podobno sem zapisal že v prejšnjem članku, v katerem sem predstavljal peko mesa ob ognju v pečici, ki ujame toploto. Hrano je tako mogoče pečiti tudi na zadnji strani, in ne samo na tisti, ki je obrnjena proti ognju. Topleje nam bo, če se postavimo med ogenj in od-

bojnik. Ta bo poskrbel, da nam bo bistveno topleje tudi za hrbtom, kar pa je uporabno. Bolj kot za gretje so se mi zdeli odbojniki uporabni za sušenje mokre opreme in oblačil. Z njihovo uporabo bodo veliko hitreje suhi.

Pri preživetju je treba hraniti vsako kalorijo. Bolje, kot da odbojnik gradimo, je, da jih poiščemo v naravi. Izkoristimo, kar nam ponuja teren. Poiščimo debela podrtih dreves, šture, skale ali manjše vrtače. Pomembno je, da vemo, kako odbojniki delujejo, teorijo pa spremenimo v prakso.

Veliko virov navaja, kako lahko v divjini prespimo brez spalne vreče ob ognju, ki ga razvlečemo po dolžini, na drugo stran pa postavimo odbojnik toplote. Postavite ga, preizkusite in sami presodite o njegovi uporabnosti. ■

KLJUB VSEM ZMAGAM NAJDE VELIKO ŠPORTNIH IZZIVOV

Športna plezalka Janja Garnbret je osvojila že vse, kar se lahko v športnem plezanju osvoji. Letos je dopolnila 20 let in prvič postala skupna zmagovalka svetovnega pokala v balvanskem plezanju brez izgubljene tekme. Nepremagljiva Korošica iz Šmartna pri Slovenj Gradcu pravi, da ji kljub vsem zmagam plezalnih izzivov še ni zmanjkalo. Prihodnje leto bo športno plezanje kot uradna disciplina prvič vključeno v program olimpijskih iger. Po uspešno opravljeni maturi se je letos posvetila izključno plezanju. Športni enoti Slovenske vojske se je pridružila marca. S priključitvijo vojski je pridobila tudi socialno in finančno stabilnost, ki športniku zagotavlja boljše razmere za ukvarjanje z vrhunskim športom.

Besedilo: Jerneja Grmadnik

Foto: Luka Fonda

Najboljšo športno plezalko na svetu Janjo Garnbret smo ujeli med polfinalom in finalom mednarodnega turnirja Triglav The Rock 25. maja v Ljubljani, kjer je v sproščenem vzdušju pričakovala še en finalni obračun v balvanskem plezanju. Svetlolasa športnica s širokim nasmeškom ostaja kljub vsem zmagam skromna in na večino vprašanj o skrivnosti svojega uspeha odgovarja, da med plezanjem uživa in je boljša, kadar

je sproščena. »Plezanje je predvsem tekmovanje s seboj,« razmišlja Janja Garnbret, ki je že pred zadnjo tekmo v svetovnem pokalu balvanskega plezanja postala skupna zmagovalka in je zato še toliko bolj sproščeno pričakovala zadnjo postajo v ameriškem Vailu. »Na tekmo odhajam sproščena in vesela, saj sem osvojila, kar sem želela pred sezono,« je pojasnila športna plezalka, ki je brez izgubljene tekme dvignila manjkajoči pokal. Po lanski sezoni je že

slavila skupno zmago v težavnostnem plezanju in kombinaciji, postala svetovna prvakinja v balvanskem plezanju in kombinaciji ter svetovna podprvakinja v težavnostnem plezanju. Konec lanskega leta se je odločila, da ne bo več trenirala pod vodstvom dolgoletnega trenerja Gorazda Hrena. »Preveč je bilo rutine, potrebovala sem spremembo. Kot kaže, je bila odločitev pravilna,« je pojasnila vrhunska športnica, ki trenutno živi med rodnim Šmartnim pri Slovenj Gradcu in Radovljico, kjer trenira s svojim partnerjem, tudi vrhunskim športnim plezalcem in pripadnikom Športne enote SV, Domnom Škoficem. »Ustreza mi, da treniram sama, je pa dobro imeti nekoga, ki opazi pomanjkljivosti pri plezanju in me na to opozori ali me motivira, kadar nimam prave volje. Jaz imam za to Domna,« je povedala. Pri tem je še poudarila, da ni vedno prednost, da sta partnerja tekmovalca, saj sta zato tudi trmasta in se včasih razhajata v mnenjih. »Kadar treniram sama, se bolj poslušam. Še zmeraj se učim, tudi drugi mi svetujejo in jih vprašam za mnenje. Domen že dolgo trenira sam in

ima veliko izkušenj. Nikdar pa nisem rekla, da ne bom v prihodnosti sodelovala s še kakšnim trenerjem. Trenutno mi tako najbolj ustreza.«

S PRIČAKOVANJI DRUGIH SE NE OBREMENJUJE

Janja po koncu balvanske sezone čaka že nova sezona svetovnega pokala v težavnostnem plezanju. V treh tednih premora ne bo veliko časa za počitek, na treningu pa se bo posvetila vzdržljivosti in plezala dalje smeri. Nekajkrat bosta z Domnom Škoficem odšla tudi na trening v Innsbruck, kjer so boljše razmere in višje umetne stene. Če bo ubranila lansko skupno zmago, bo prva, ki ji bo uspelo v isti sezoni slaviti v obeh disciplinah. To je sicer v preteklosti že uspelo češkemu plezalcu Adamu Ondri, ki pa je oba pokala osvojil v različnih sezonah. Janja se sicer ne obremenjuje s pričakovanji in naslovi. Poudarja, da želi v plezanju uživati, vsi cilji, ki ji želi osvojiti, pa so najprej njeni in se zato ne obremenjuje z mnenji drugih. Razmišlja že tudi o olimpijskih igrah, kjer bo plezanje prvič na sporedu. Kot nova uradna olimpijska disciplina bodo za zmago štele uvrstitve v treh disciplinah oziroma tako imenovana kombinacija balvanskega, težavnostnega in hitrostnega plezanja. Če bo Janja v prvih dveh blestela, je nekakšna uganka le še hitrostno plezanje, pri čemer pa je treba poudariti, da Slovenija do nedavnega še ni imela primer nih sten za trening. Janja tudi v tej disciplini dosega čedalje boljše rezultate, saj je njen osebni rekord padel že pod mejo desetih sekund. Stena za trening je trenutno v Celju, kamor gre Janja občasno trenirati, sicer pa največ treninga opravi na klubski steni v Podvinu.

PLEZALA ŽE KOT DEKLICA

Janja Garnbret je plezala po omarah in drevesih že kot deklica. Prav zato so jo starši vpisali v lokalni plezalni klub. Kmalu se je pokazalo, da je izjemno nadarjena. Z vztrajnim in trdim delom je začela osvajati kolajne na različnih tekmovanjih. Pri komaj 17 letih je postala senzacija v

članskih krogih in posegla po najvišjih rezultatih. Kako nanjo gledajo tekmice? »Plezalska družba je zelo prijetna družba. Lahko rečem, da sem z vsemi v prijateljskih odnosih. Kadar tekmujemo, si seveda vsaka želi zmagati in je osredotočena na svoje plezanje, sicer pa se dobro razumemo in podpiramo. Nevoščljivosti in zavisti med nami ni, vsaj jaz nisem takšna,« je pojasnila športna plezalka. Spominja se, da so jo še pred tremi leti klicali *ta mala*, zdaj pa je že prekaljena tekmovalka. »Pri težavnostnem plezanju imamo pred plezanjem ogled smeri in že takrat si predstavljam, kako bom plezala. Včasih ni povsem jasno, kako preplezati kakšen del in takrat sem živčna. Ko pa sem enkrat pod steno, se uspem zbrati in poskušam plezati čim bolj sproščeno ter dati vse od sebe. Malo živčnosti pa je zaželeno,« je pojasnila Janja Garnbret. Tekmovalna sezona športnih plezalcev je s številnimi potovanji od Kitajske, Evrope do Amerike tudi precej naporna, vendar je Janji letos lažje, saj se je po uspešno opravljeni maturi odločila, da se posveti samo treningom. »Že lani sem si želela končati šolanje,« je poudarila športnica. V prejšnjih letih ji je bilo zelo naporno usklajevati treninge, tekme in šolo, zdaj pa lahko svoj čas nameni izključno plezanju. Tik

DISCIPLINE ŠPORTNEGA PLEZANJA

Poznamo tri tekmovalne discipline v športnem plezanju. V težavnostnem plezanju se za končni rezultat meri preplezana višina smeri. Tekmovalec pleza tekmovalno smer s sprotnim nameščanjem varovanja. Čas plezanja je časovno omejen. Balvanska tekmovalna potekajo v kratkih smereh, ki jih imenujemo balvanski problemi. Tekmovalci plezajo brez varovanja z vrvmi na namensko oblikovanih umetnih plezalnih stenah. Doskočišče je zavarovano z blazinami. Tretja disciplina je hitrostno plezanje, pri čemer šteje za končni rezultat čas plezanja tekmovalne smeri. Tekmovalci plezajo smeri z varovanjem od zgoraj. Postavitev oprimkov je vedno ista, stena pa je visoka 15 metrov. Za odličja v kombinaciji štejejo seštevki vseh treh disciplin.

Foto: Dino Škerja / Jugevac

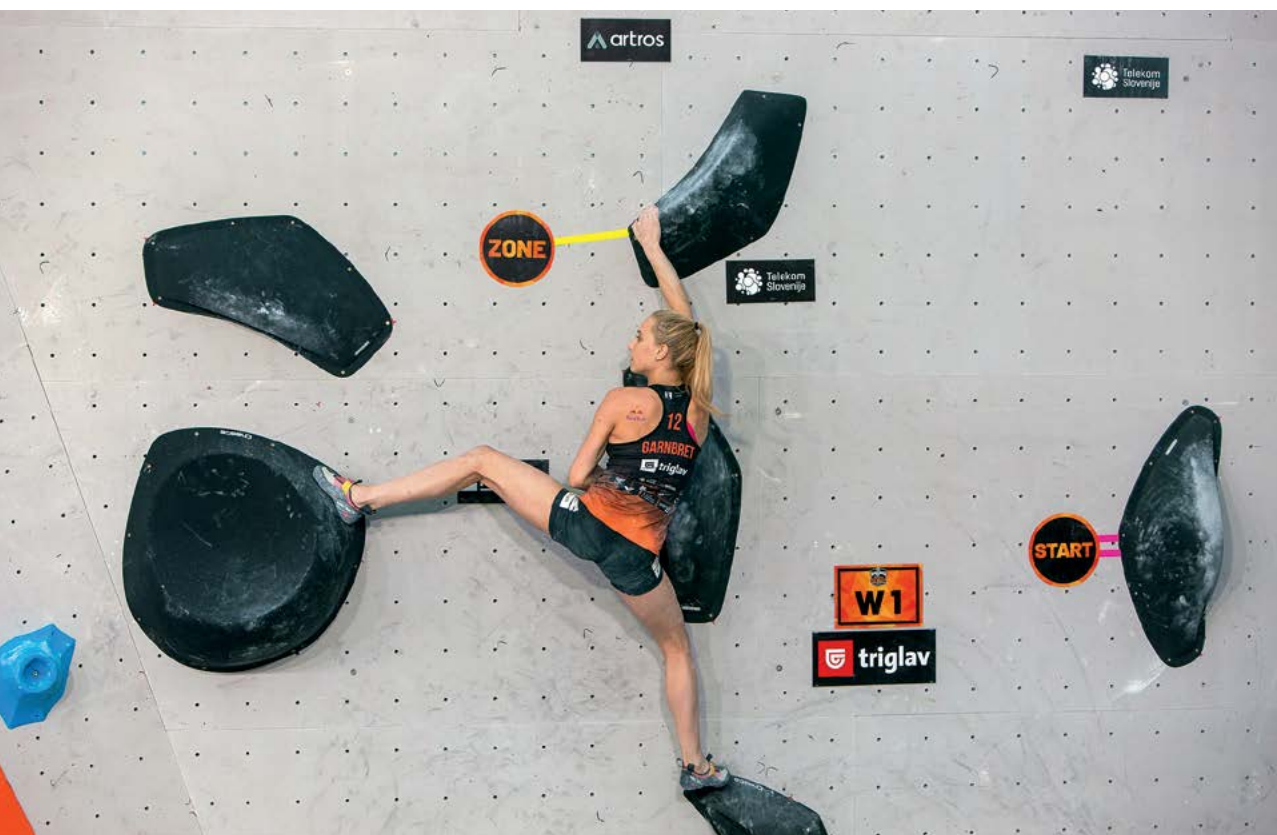

Foto: Aljoša Rebolj

pred dopolnjenim 20. letom letos marca je postala tudi pripadnica Športne enote Slovenske vojske, zaradi česar se lahko plezanju še bolj posveti. »V športnem plezanju je denar predvsem sponzorski, vendar to na dolgi rok ne prinaša gotovih zaslužkov, od katerih bi lahko športnik živel,« je priznala Janja, ki se bo lahko z zagotovljeno zaposlitvijo sproščeno posvečala plezalni karieri. Prvo usposabljanje za Slovensko vojsko jo čaka novembra.

VIDI SE TUDI V TRENERSKIH VODAH

Motivacije ji ne zmanjka. »Kljub vsem zmagam imam še dovolj ciljev in izzivov, tekmujem pa zato, ker me to veseli. Uživam v plezanju in ko ne bom več, bom odnehala, se mogoče preusmerila v skalno plezanje ali trenerstvo.« Meni, da je tudi v skali še veliko prostora za preseganje meja, čeprav je že preplezala smer, ocenjeno z 9 a. Rekorderka v steni je trenutno Angy Eiter, ki je po dveh letih poskusov v Španiji preplezala smer z oceno 9 b (op. a.). Garnbretova se po koncu tekmovalne kariere vidi v trenerških vodah. Zdaj, pri komaj 20 letih, jo čaka še veliko novih sezon in tekem pa tudi v omari, v kateri doma shranjuje vsa odličja, je še dovolj prostora za nove medalje. ■

MAISTROVA BRAJNA ZNAČKA 2019

Preberite najmanj pet knjig s seznama, pri čemer lahko med navedenimi avtorji izberete tudi njihova druga dela. Knjižne predloge smo razdelili v tri sklope:

LEPOSLOVJE:

Karlin, Alma M: Sama: iz otroštva in mladosti, Zajc, Dane: V belo: zbrane pesmi, Hazler, Ana: Diši po ljubezni, Kostnapfel, J.: Zakaj vojna, Gray, Patrick, in Skeesuck, Justin: Nikoli vama ne bo uspelo!: 800-kilometrsko romanje v Kompostelo, dva prijatelja in en invalidski voziček, Zlobec, Ciril: Tiho romanje k zadnji pesmi, Izbor prekmurskega slovstva (ur. Novak, Vilko).

KNJIGE ZA DUŠO:

Rohr, Richard, in Martos, Joseph: Moški na duhovni poti (Nemirna pot moške duhovnosti), Bly, Robert: Divji moški: knjiga o moških, Estés, Clarissa Pinkola: Ženske, ki tečejo z volkovi: miti in zgodbe o arhetipu Divje ženske, Rebula, Alenka: Blagor ženskam, Lukas, Elisabeth: Izviri, ki napajajo življenje s smislom: kje lahko zajemamo moč, Drnovšek, Janez: Misli o življenju in zavedanju, Peale, Norman V.: Moč pozitivnega mišljenja.

STROKOVNE KNJIGE:

Rudolf Maister: Sto let severne meje: življenje in delo Rudolfa Maistra Vojanova 1874–1934, Arnejčič, Beno: Tek in beg: podzavestna moč človeka v gibanju, Allen, Robert E.: Medved Pu o vodenju, Templar, Richard: 100 pravil za uspešno vodenje, Carr, Nicholas: Plitvine: kako internet spreminja naš način razmišljanja, branja, pomnjenja, Iršič, Marko: Komunikacijska blaginja: novi standardi za kakovostno komunikacijo v organizacijah, Bučar, France: Čas velikih sprememb.

Nekatere knjige so dostopne v Knjižnično-informacijskem in založniškem centru v Ljubljani, Mariboru in Vipavi, druge pa najdete v javnih knjižnicah. Zloženko, v katero vpišete svoje prebrane knjige, lahko dobite v knjižnici KIZC MO RS v Ljubljani, Mariboru in Vipavi ali na spletni strani <http://dk.mors.si/>. Prinesite jo osebno ali pošljite do vključno 2. decembra 2019 na naslova: Knjižnica Kadetnica, Engelsova 15, 2111 Maribor, ali Knjižnično-informacijski in založniški center, Vojkova cesta 55 a, 1000 Ljubljana. Za več informacij pokličite Miroslava Nidorferja na telefon: 02/449-5189 ali mu pišite na elektronski naslov: m.nidorfer@gmail.com. O sklepni prireditvi, na kateri bodo podeljene knjižne nagrade, vas bomo naknadno obvestili. ■

Poskeniraj me!

TO JE V TVOJIH ROKAH!

Prvo nedeljo junija sva s šefom v kapelici kranjske vojašnice krstila otroka. Preden se je krst začel, se je v kapelici znašel ptič in prav ta je bil vzrok za zgodbo. Težko sem ga rešil, pa vendar je na koncu pristal živ v moji dlani. V nekem mestu je živel starec, ki je veljal za

najmodrejšega daleč naokoli. Baje da je poznal vse odgovore na vprašanja ljudi. Veljal je za preroka, saj je imel očitno neobičajen talent. V tistem mestu sta živela tudi mladostnika. Kot se za mladega človeka spodobi, sta tudi onadva poznala vragolije, kakor tudi

dvomila o resnicah, ki so veljale za neizpodbitne. Zato sta se nekega dne odločila, da bosta ostarele modrece prelisčila. Sklenila sta, da bosta ujela majhnega ptička, ga skrila v pest, da ne bo viden, in roke skrila za hrbet. Nato bosta modrecu zastavila vprašanje, ali je to, kar imata v rokah, živo ali mrtvo. Zgodba bo tako dobila epilog. Če bo modrec odgovoril, da gre za mrtvo stvar, bosta ptička spustila in mu dokazala zmoto. Če bo odgovoril, da je stvar živa, bosta pest stisnila, da bo ptič izdihnil, in tako ponovno dokazala njegovo zmoto. Ko sta mladostnika prišla do starca, sta vse, kot sta si zamislila, tudi naredila. Vprašala sta ga torej, ali je to, kar držita v rokah, živo ali mrtvo. Modrec je odgovoril: »To je v vaših rokah.« Dečka sta obnemela in se počutila osramočeno ter ponižano. V naših rokah je, kakšni smo in bomo. Od nas je odvisno, ali bomo na stvari gledali z ljubeznijo ali prezirom, ali bomo gojili ljubezen ali sovraštvo, ali bo tisto drobceno in krhko, kar držimo, živelo ali umrlo. Naše življenje je v naših rokah prav toliko, kot je bilo ptičkovo v rokah mladostnika. Naj bodo roke orodje ljubezni in veselja, predvsem pa naj osrečujejo ter so vir radosti in miru.

VVU IX. r. Matic Vidic,
pastoralni asistent, VVIK

PREBRALI SMO

RAY E. ZINCK: ZADNJI POLET »MAGGIEJINIHLAČK«

Kanadski novinar, dokumentarist in raziskovalec Ray E. Zinck je skoraj petdeset let po koncu druge svetovne vojne srečal nekdanjega letalca, vojnega veterana Joeja Maloneyja, in o njem napisal pretresljivo življenjsko zgodbo. Joe je bil strelec v repni kupoli tedaj največjega bombnika ameriškega vojnega letalstva B-24 liberator. Knjiga The Final Flight of Maggie's Drawers je izšla leta 1998 in razkriva letalčevo zgodbo od trenutka, ko se je pridružil vojski ter se izšolal za strelca na težkem letalskem mitraljezu, do odhoda na bojišče v Sredozemlje v Italiji pa do jedra zgodbe, ki govori o odrešilnem skoku iz letala, begu in reševanju.

Maloney je opravil že veliko misij, ko je bil njegov bombnik usodnega dne na cvetno nedeljo leta 1944 med bombnim napadom na tovarne v avstrijskem Steyerju hudo poškodovan. Po spopadih s sovražnimi lovci v zraku je z drugimi vojaki komaj prispel do Slovenije in izskočil nad Gorjanci. Čeprav je sprva kazalo slabo, da bodo padli blizu Novega mesta, jih je veter zanesel proti ozemlju ob vznožju Gorjancev, ki je bilo takrat že v partizanskih ro-

kah. Tako je bila posadka rešena pred ujetništvom. Tukaj pa se zgodba šele zaplete. Ker letališče v Krasincu v Beli krajini ni delovalo, so partizani posadko odvedli čez Kolpo in Hrvaško do naslednjega partizanskega letališča na osvobojenem ozemlju v zahodni Bosni. Vso skoraj mesec dolgo pot so jim bili za petami Nemci in ustaši. Lačni, izčrpani, slabo oblečeni in obuti so v spremstvu partizanov bežali po neobljudenih krajih ter se tako izogibali zasedam. Kljub vsemu pa nesreči niso ubežali. Avtor slikovito opisuje pripoved rešenega letalca Maloneyja z dramatičnimi dogodki in nečloveškimi naporji. Ta se prepleta z odrekanjem domačinov, ki nesebično pomagajo preživeti letalcem na begu. Še posebno poudarja požrtvovalnost partizanskih vodnikov, ki z letalci premagujejo težave in so zanje pripravljeni celo tvegati svoje življenje. Knjiga Zadnji polet »Maggiejinih hlačk« je izšla v slovenskem prevodu pri založbi Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Janez Žerovc in Milena Podgoršek,
ZRC SAZU

NAGRADNA KRIŽANKA

									KAPITANLIJA (ZASTAR.)	OKOLICA (ZASTAR.)	TROPSKA VODNA CVETICA	IGRALEC RANER	ŠVICARSKI RAZISKO- VALEC (AUGUSTE)	HRVAŠKI PEVEC (JASMIN)
SRČNA SLABOST														
DUHOVNIK PRIPRAVNIK														
PECIVO IZ KVAŠENEGA TESTAZ NADEVOM														
ILOVICA										C(E)V KILOGRAM				
GRAFIČNI DELAVEC														
REKA V JUŽNI RUSIJI														
										NOR.POLIT. BRUNDT- LAND				
										KOTALKA				
Avtor: Vladimir Milovanović, NAJETO PERO	POME- ŠANOST, NEURE- JENOST	PRIPIRAVA ZA MER- JENJE EL. NAPETOSTI	GR. BOGI- NJA USODE	ZMAGO TKAVC	GL. MESTO KATARJA	NORDIJSKI BOG, THOR					DOMINIK SMOLE			
											KOŽNA VREČA			
ASTRO- NOMSKI OBSER- VATORIJ									REKA V SIBIRIJI			NOSILEC	IZZIVANJE USODE	
										ALEŠ ČAR				
IZZIDEK, ALTANA							NADAR- JENOST							
										ČEŠ. ZNAM. KAMIONOV				
PISATELJICA PEROCI				VRZEL, ZEV				RUS. PISAT. (ANTON)						
										ITALIJANSKI PEVEC				
ŠTEVILO			VELIKA OSAMLJENA SKALA						MESTO V BOLGARIJI					
										JAHALEC, JEZDEC				
RIMSKI BOG LJUBEZNI					VELIKAN V GR. MITOL.					OSLOV GLAS				
										REKA V SZ. RUSIJI				
DRŽAVA V HIMALAJI						TROPSKI VIHAR					TANTAL			
												KRALJ ŽIVALI		
OLIVER TWIST			OTOČEK PRI DUBROV- NIKU					STARIGRK						
										KATJA ŠULC				
POSEBNI ODTIS ČLANKA V REVUI								KLJUKA ZA OBEŠANJE						
PREBIVALCI TRAKUJE								NEUREJE- NO, GOSTO RASTJE						

POIŠČI PET RAZLIK

REŠITEV IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Informativno glasilo

Izdajatelj in financer:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

Naslednja številka Revije SV
izide 29. julija 2019.

Revija Slovenska vojska je prvič izšla 14. maja 1993. Na leto izide 12 števil revije. Prispevki, objavljeni v reviji, niso uradna stališča Ministrstva za obrambo. Nenaročenega gradiva ne vračamo.

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana
Telefon: +386 1/471 26 62
Faks: +386 1/431 12 42
Elektronska pošta: urednistvo.sv@mors.si

Urednik:
Marko Pišlar

Novinarka:
Jerneja Grmadnik

Fotograf:
Bruno Toič

Fotografija na naslovnici:
Bruno Toič

Lektoriranje:
Tina Pečovnik

Tajnica uredništva:
Milena Topolovec

Oblikovanje, prelom in tisk:
Schwarz print, d. o. o.

Naklada:
7200 izvodov

Revija SV je članica Evropskega združenja vojaškega tiska (EMPA).

Revija SV je tudi na družbenih omrežjih Facebook in Instagram.

RAZPIS E S D

**SPECIALNE
SILE**

Enota za specialno delovanje objavlja razpis za popolnitev vojaških, podčastniških in častniških dolžnosti v:

- ČETI ZA SPECIALNO DELOVANJE (Č, PČ, V),
- ČETI ZA ZAGOTOVITEV DELOVANJA (Č, PČ, V),
- POVELJSTVU ESD (Č, PČ).

Izbor kandidatov se bo začel 30. septembra 2019. Osnovno usposabljanje bo potekalo od novembra 2019 do maja 2020.

Obrazec za prijavo poiščite na intranetnih straneh MO in ga izpolnjenega pošljite do 1. septembra 2019 na naslov Enota za specialno delovanje, Škrilj 1, 1338 Kočevska Reka, ali elektronski naslov: specialne.sile@mors.si.

Informacije: 01/895 68 04, 01/895 68 03, specialne.sile@mors.si in intranet MO.